

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.411.002.03.2022

Pan
Robert Jan Faryj
Prezes Zarządu
Fundacji imienia Zbyszka Cyganiewicza
ul. Długa 44/50, lok. 7
00-241 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej
w Najwyższej Izbie Kontroli nr KPK-KPO.441.44.2023 z dnia 5 maja 2023 r.

D/22/504 Realizacja programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” przez Ministerstwo
Rodziny i Polityki Społecznej oraz wybrane organizacje pozarządowe

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja imienia Zbyszka Cyganiewicza w Warszawie (dalej: Fundacja lub oferent) ul. Długa 44/50 lok. 7, 00-241 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Robert Jan Faryj, Prezes Zarządu od 30 sierpnia 2007 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawidłowość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie. 2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2022
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	1. Sonia Kubica, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/69/2022 z 13 października 2022 r. 2. Piotr Narel, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/61/2022 z 26 września 2022 r.

(akta kontroli t. 1, str. 1-4)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

NIK ocenia negatywnie działania Fundacji dotyczące przygotowania i wykonania zadania publicznego w projektach pt. „Śpisz Pisz? Obudź się”³, w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025⁴ Edycja 2021 i 2022.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Ocenę negatywną uzasadniają w szczególności skala, waga i charakter stwierdzonych nieprawidłowości. Do najistotniejszych zaliczyć należy:

- niezapewnienie wkładu własnego osobowego w wysokości co najmniej 10% wartości dotacji otrzymanej na realizację projektów w ramach konkursu „Aktywni+” Edycja 2021 i 2022, co może skutkować, po uzgodnieniu z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej⁵, zwrotem kwoty 272 321 zł⁶ jako pobranej w nadmiernej wysokości;
- sfinansowanie z dotacji kosztów niekwalifikowalnych w łącznej wysokości 27 393 zł⁷;
- wypłacenie prowadzącemu zajęcia z samoobrony z elementami oddechowymi wynagrodzenia o 8000 zł większego niż określonego w umowie współpracy zawartej 1 lipca 2021 r.;
- przekazanie specjalistce ds. promocji i administracji projektu w 2021 r., zapłaty w kwocie 3600 zł, pomimo braku protokołów odbioru będących podstawą wypłaty ww. wynagrodzenia;
- brak trwałego opisu merytorycznego na odwrotach wszystkich dowodów księgowych za rok 2021 i 2022,
- zamieszczanie opisów merytorycznych dowodów księgowych niezgodnych ze stanem faktycznym;
- brak zamieszczenia daty dokonania stwierdzenia zgodności pod względem formalno-rachunkowych na wszystkich dowodach księgowych;
- niezrealizowanie promocji projektu na stronie internetowej Fundacji;
- brak informacji w sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu za rok 2021 o stopniu realizacji rezultatu, dotyczącego zainteresowania jak największej grupy osób starszych w wieku powyżej 60 lat działaniami prozdrowotnymi.

² NIK formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: projekty. Dotyczy projektu „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) i „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2022)

⁴ Dalej: program lub program „Aktywni+”.

⁵ Dalej: Ministerstwo lub MRiPS.

⁶ Tj. 165 000 zł za realizację projektu w 2021 r. i 107 321 zł za realizację projektu w 2022 r. (zgodnie ze stawką 25 zł za godzinę pracy wolontariusza wkład własny wyniósł 3,4% otrzymanej kwoty dotacji 250 000 zł w 2021 r. oraz 4,1% otrzymanej kwoty dotacji 181 900 zł w 2022 r. na dzień zakończenia czynności kontrolnych 27 grudnia 2022 r. i nie spełniały wymogu dotyczącego procentowego wkładu własnego w wysokości min. 10% zgodnie z § 4 ust. 3 umowy stanowiącej załącznik nr 7 do regulaminu z otwartego konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 Edycja 2021 i 2022). Proporcjonalnie do ustalonego wkładu własnego za 2021 r., zgodnie z wyliczeniem $10\% - 3,4\% = 6,6\%$, oferent winien zwrócić $(250\ 000 \times 66\% = 165\ 000\ \text{zł})$ oraz za 2022 r., zgodnie z wyliczeniem $10\% - 4,1\% = 5,9\%$, oferent winien zwrócić $(181\ 900 \times 59\% = 107\ 321\ \text{zł})$.

⁷ Tj. kosztów niekwalifikowalnych w ramach realizacji zadania publicznego pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) w wysokości 21 500 zł oraz kosztów niekwalifikowalnych w ramach realizacji zadania publicznego pt. „Śpisz Pisz. Obudź się” (Edycja 2022) w wysokości 5893 zł.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Prawdliwość przygotowania i wykonania zadania publicznego określonego w umowie

Opis stanu faktycznego

1.1. Fundacja została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego 30 sierpnia 2007 r. Celem Fundacji jest m.in. wspieranie i propagowanie dyscyplin sportowych, wspieranie walki z chorobami cywilizacyjnymi. Fundacja realizowała swoje cele poprzez działalność szkoleniową, sportową i edukacyjną⁹.

(akta kontroli t. 1, str. 88-100)

Fundacja dwukrotnie brała udział w otwartym konkursie ofert w ramach przyjętego uchwałą nr 167 Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2020 r.¹⁰ programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025, Edycja 2021 i Edycja 2022, organizowanego przez MRiPS.

W kontrolowanym okresie Fundacja złożyła, zgodnie z regulaminami otwartego konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 (Edycja 2021) i (Edycja 2022)¹¹, w wersji elektronicznej w generatorze ofert dostępnym na stronie internetowej MRiPS¹² dwie oferty w ramach priorytetu czwartego *Przygotowanie do starości*, w terminach określonych w ogłoszeniach o otwartym konkursie ofert, tj.: Edycji 2021 – 26 marca 2021 (oferta „Śpisz Pisz? Obudź się”¹³); Edycji 2022 – 28 lutego 2022 (oferta „Śpisz Pisz? Obudź się Edycja 2022”¹⁴).

Powyższe oferty spełniały warunki i wymagania określone w regulaminie (Edycja 2021) i (Edycja 2022)¹⁵. Oferty zawierały m.in.: określenie miejsca realizacji zadania, grupę docelową, opis poszczególnych działań w zakresie realizacji zadania, harmonogram w podziale na działania, a także opis zakładanych rezultatów. Opis działań merytorycznych zawarty w ofercie był spójny zarówno z harmonogramem jaki i kosztorysem.

(akta kontroli t. 1, str. 204-298, 312-392, 413-508, 530-558)

Głównym celem projektu (Edycja 2021) było: zwiększenie działań edukacyjnych w środowisku osób starszych, krzewienie aktywności fizycznej i rekreacji wśród osób 60+, wzrost integracji międzypokoleniowej osób niepełnosprawnych poprzez wspólny udział w warsztatach i spotkaniach integracyjnych 60 beneficjentów programu, stworzenie oferty dydaktycznej oraz nowych form inicjatyw edukacyjnych, odpowiadających na potrzeby osób starszych oraz zainteresowanie jak największej grupy osób starszych działaniami prozdrowotnymi, w okresie realizacji projektu, tj. od 1 maja 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Zakres merytoryczny projektu na rok 2021 obejmował następujące działania: rekrutacja i promocja; zajęcia gimnastyczno-wzmacniające; Klub Seniora: spotkania edukacyjno-integracyjne.

⁸ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Cele i zasady działania Fundacji zostały określone w § 6 i 7 Statutu Fundacji przyjętego uchwałą Rady Fundacji z dnia 30 maja 2009 r. oraz przedstawione w Dziale 3 rubryce 3 Krajowego Rejestru Sądowego.

¹⁰ M.P. z 2020 r. poz. 1125.

¹¹ Dotyczy: Regulaminu otwartego konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 (Edycja 2021), dalej: regulamin (Edycja 2021) lub regulamin konkursu z 2021 r. oraz Regulaminu otwartego konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 (Edycja 2022), dalej: regulamin (Edycja 2022) lub regulamin konkursu z 2022 r.

¹² <https://das.mrips.gov.pl>

¹³ Dalej: oferta (Edycja 2021).

¹⁴ Dalej: oferta (Edycja 2022).

¹⁵ Część A, Rozdział IV, pkt 2-4; Część C, Załącznik 1.

Głównym celem projektu (Edycja 2022) było zwiększenie liczby osób starszych korzystających z oferty aktywnego i bezpiecznego wypoczynku, tworzenie bezpiecznych warunków do działań integrujących środowisko osób starszych, zwiększenie różnorodności i poprawa jakości oferty sportowo-edukacyjnej dla osób 60+, zwiększenie poziomu wiedzy na temat zdrowia osób w wieku powyżej 60 r.ż., zwiększenie aktywności intelektualnej, społecznej i fizycznej seniorów, działania integracji międzypokoleniowej, zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem społecznym, w okresie realizacji projektu, tj. od 1 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Zakres merytoryczny projektu na rok 2022 obejmował następujące działania: rekrutacja i promocja; zajęcia ruchowe; Klub Seniora: spotkania edukacyjno-integracyjne.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558)

W ofercie na rok 2021 przedstawiono kosztorys projektu opiewający na kwotę 275 500 zł, z tego 250 500 zł stanowiła wnioskowana kwota dotacji (90,74% wszystkich kosztów realizacji zadania), a 25 500 zł (10,20% wnioskowanej kwoty dotacji) wkład własny osobowy. W dokumencie tym na poszczególne działania (koszty merytoryczne) zaplanowano łącznie 248 300 zł (222 800 zł z dotacji, 25 500 zł z wkładu własnego osobowego), natomiast kwotę 27 200 zł – na pokrycie kosztów administracyjnych. Zgodnie z kartami ocen merytorycznych, a także zestawieniem¹⁶ ofert zakwalifikowanych do dofinansowania Fundacja otrzymała 100% wnioskowanej kwoty dotacji¹⁷.

W 2022 r. Fundacja złożyła ofertę na kwotę 234 900 zł, w której wnioskowała o 212 400 zł z dotacji, przy udziale 22 500 zł wkładu własnego osobowego, stanowiącego 10,59% udziału w kosztach realizacji wnioskowanego działania. Zgodnie z kartami ocen merytorycznych, a także rankingiem ofert zakwalifikowanych do dofinansowania Fundacja otrzymała 85,64% wnioskowanej kwoty dotacji (181 900 zł), tj. niższą o 14,36% od pierwotnie wnioskowanej (212 400 zł) w ofercie¹⁸. Ministerstwo po ogłoszeniu rankingu zaakceptowało ofertę na łączną kwotę 204 400 zł, tj. 181 900 zł (88,99% wszystkich kosztów realizacji zadania) wnioskowanej kwoty dotacji, a 22 500 zł (12,37% wnioskowanej kwoty dotacji) z wkładu własnego osobowego. Koszty merytoryczne wyniosły 168 150 zł (145 650 zł z dotacji, 22 500 zł z wkładu własnego osobowego), natomiast koszty administracyjne wyniosły 36 250 zł.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558)

W dniu 26 lipca 2021 r. Fundacja zawarła z MRiPS umowę na realizację zadania publicznego pt. „Spisz Pisz? Obudź się”¹⁹. Termin realizacji zadania i poniesienia wydatków na jego realizację określono od 1 maja 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Na podstawie umowy z 2021 r., Minister przekazał na realizację zadania dotację w kwocie 250 000 zł na rachunek bankowy Fundacji. Fundacja wniosła natomiast wkład osobowy o wartości 25 500 zł, tj. łączny koszt zadania wynosił 275 500 zł.

W dniu 30 czerwca 2022 r. Fundacja zawarła z MRiPS umowę na realizację zadania pt. „Spisz Pisz. Obudź się Edycja 2022”²⁰. Termin realizacji zadania i poniesienia wydatków na jego realizację określono od 1 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. Na podstawie umowy z 2022 r., Minister przekazał na realizację zadania dotację w kwocie

¹⁶ Dalej: ranking.

¹⁷ Ministerstwo dokonało ocen merytorycznych ofert złożonych przez Fundację, przyznając łącznie 210 punktów z 210 punktów możliwych do uzyskania, w Edycji 2021 (wniosek nr 3005) W zestawieniu (rankingu) ofert zakwalifikowanych do dofinansowania, zatwierdzona kwota przyznanej Fundacji wynosiła 250.000 zł – 3005 Edycja 2021.

¹⁸ Ministerstwo dokonało ocen merytorycznych ofert złożonych przez Fundację przyznając łącznie 209 punktów z 210 punktów możliwych do uzyskania, w Edycji 2022 (wniosek nr 770). W zestawieniu (rankingu) ofert zakwalifikowanych do dofinansowania, zatwierdzona kwota przyznanej Fundacji wynosiła 181 900 zł – 770 Edycja 2022.

¹⁹ Nr umowy: 3005/2021/AKTYWNI+. Dalej: umowa z 2021 r.

²⁰ Nr umowy: 770/2022/AKTYWNI+. Dalej: umowa z 2022 r.

181 900 zł na rachunek bankowy Fundacji. Fundacja na realizację zadania wniosła wkład osobowy o wartości 22 500 zł, tj. łączny koszt zadania publicznego wyniósł 204 400 zł.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 393-405, 406-412, 530-570)

Złożone przez Fundację oferty i zawarte umowy (Edycja 2021) i (Edycja 2022) oraz przedłożone sprawozdanie z wykonania zadania publicznego²¹ (Edycja 2021), były zgodne z wzorami określonymi w załącznikach do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań²².

(akta kontroli t. 1, str. str. 312-392, 393-405, 406-412, 530-570)

Sprawozdanie (Edycja 2021) z wykonania zadania publicznego pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” zrealizowanego w okresie od 1 maja 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. złożono 31 stycznia 2022 r., tj. zgodnie z terminem wskazanym w umowie z 2021 r. Fundacja nie była wzywana do złożenia korekty. Ministerstwo zaakceptowało sprawozdanie w dniu 28 marca 2022 r. W sprawozdaniu przedstawiono wykonanie poszczególnych działań zawartych w ofercie. Dane w nim przedstawione zawierały informacje niezgodne ze stanem rzeczywistym, nie odnosiły się do realizacji założeń oferty lub stanowiły powielone informacje z oferty i odnosiły się do czasu przyszłego (zamiaru zrealizowania zadania), tj. w sprawozdaniu wskazano, że:

- Zajęcia gimnastyczno-rozciągające przeprowadzono łącznie w wymiarze 140 godzin. Koszt związany z wynajmem sali w ramach realizacji tych zajęć, zgodnie ze stawką określoną w umowie najmu sali z dnia 5 maja 2021 r. (stawka 100 zł za godzinę), powinien wynieść 14 000 zł. W sprawozdaniu wykazano jednak, że koszt ten wyniósł 15 300 zł. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
- Został zorganizowany wyjazd do Warszawy, co było niezgodne ze stanem faktycznym. Dokumentacja z realizacji projektu (w tym m.in. dowody księgowe, listy obecności, oferta (Edycja 2021), oświadczenia uczestników, zawarte w ramach projektu umowy) nie obejmowała realizacji takiego zadania. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W sprawozdaniu zastosowano również czas przyszły, wskazujący na niedokonanie czynności dotyczących: nadzoru merytorycznego, przeprowadzania zajęć w wynajętych salach sportowych. Prezes Fundacji wyjaśnił, że fragment wypowiedzi w czasie przyszłym był omyłką pisarską.
- Zawarto informacje zgodnie z ofertą (Edycja 2021), że w ramach realizacji projektu wynajmowane były duże sale sportowe, co było niezgodne ze stanem faktycznym. Dokumentacja z realizacji projektu (w tym m.in. dowody księgowe, listy obecności zawierające miejsca realizacji zadań, umowy najmu) nie obejmowała wynajmu sal sportowych. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
- Podczas trwania projektu Fundacja współpracowała z Uniwersytetem III wieku oraz Powiatowym Stowarzyszeniem Seniorów. Dodano, że dzięki tej współpracy propagowanie zdrowego stylu pomogło w dotarciu do większej grupy osób. Została zaszczepiona chęć uczestnictwa w lokalnych wydarzeniach kulturalnych, poprzez propagowanie i współpracę z Domem Kultury, Muzeum Ziemi Piskiej. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od ww. instytucji w ramach realizacji projektu (Edycja 2021) Fundacja nie współpracowała z tymi instytucjami. Informacja w tym zakresie została opisana w pkt 2.1 wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli t. 1, str. 406-412, 530-570; t. 2, str. 330-365)

²¹ Dalej: sprawozdanie końcowe lub sprawozdanie (Edycja 2021).

²² Dz. U. z 2018 r. poz. 2057.

Zgodnie z regulaminem (Edycja 2021)²³, po zakończeniu realizacji zadania określonego umową Zleceniobiorca zobowiązany był do przekazania Instytucji Zarządzającej²⁴ wypełnioną ankietę monitorującą realizację programu, którą należało przekazać w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania. Ustalono, że Fundacja przekazała przedmiotową ankietę monitorującą do IZ.

(akta kontroli t. 1, str. 204-298; t. 2, str. 417-424)

W obu edycjach projektów w ramach realizacji poszczególnych działań Fundacja dla każdego z uczestników sporządzała oświadczenia uczestnictwa, które zawierały: dane identyfikujące program, nazwę i nr działania, miejsce spotkania, imię i nazwisko uczestnika, datę jego urodzenia, podpis uczestnika, imię i nazwisko prowadzącego oraz jego podpis. Ponadto w oświadczeniach wskazywano jedną datę bez wskazania czasu realizacji działania. Koordynator projektu wyjaśniła, że oświadczenia uczestnictwa podpisywane były raz po zakończeniu każdego bloku zajęć. Wyjątek stanowiły oświadczenia beneficjentów ostatecznych, dotyczące działania nr I.A.3.15 Spotkania integracyjne, w których określono trzy daty²⁵, pomimo, że w 2021 r. zgodnie z dokumentacją dotyczącą realizacji projektu Fundacja zorganizowała dla uczestników dwa spotkania integracyjne²⁶. Koordynator projektu zeznała, że być może było to spotkanie w sali przy ul. Leśnej. Ponadto do umowy z dnia 5 maja 2021 r. zawartej z Koordynatorem projektu sporządzono protokół zdawczo-odbiorczy z 30 listopada 2021 r., zgodnie z którym we wrześniu 2021 r. zostało zorganizowane spotkanie integracyjne. Pozostała dokumentacja dotycząca realizacji zadań w ramach projektu (Edycja 2021) nie potwierdzała tego zadania. Prezes Fundacji wyjaśnił, że jest to najprawdopodobniej omyłka pisarska.

(akta kontroli t. 1, str. 406-412; t. 2, str. 164-256, 278-286; t. 3, str. 15-19, 251-295; t. 5, str. 1-749; t. 6 str. 1-300)

W latach 2021-2022 Fundacja prowadziła również listy obecności uczestników zadań realizowanych w ramach projektów, które zawierały: dane identyfikujące program, nazwę zadania, miejsce realizacji, imię i nazwisko prowadzącego, imiona i nazwiska beneficjentów ostatecznych, daty i godziny realizacji zadania. Listy obecności nie zawierały podpisów beneficjentów ostatecznych. Natomiast, w liście obecności, przy danych uczestnika wstawiano znacznik, który oświadczył o obecności danej osoby. Moderator Wolontariuszy zeznała, że wraz z Koordynatorem projektu oraz wolontariuszami ustalono taką formę prowadzenia list obecności. Podpisywanie list obecności było niewygodne dla uczestników. Koordynator projektu zeznała, że raz w miesiącu otrzymywała listy.

(akta kontroli t. 2, str. 164-256, 263-267, 278-286, 304-313; t. 3, str. 251-295)

Fundacja nie przekazała do kontroli list obecności z zajęć samoobrony z elementami oddechowymi przeprowadzonych we wrześniu 2021 r. Zgodnie z protokołem zdawczo-odbiorczym sporządzonym przez instruktora²⁷, oraz listami obecności uczestników, we wrześniu 2021 r. przeprowadzono 60 godzin ww. zajęć. Prezes Fundacji zeznał, że zawsze były sporządzane listy obecności i nie wie, dlaczego nie zostały przedstawione do kontroli.

(akta kontroli t. 2, str. 164-256, 304-313; t. 3, str. 27-28, 290-291)

Obecność uczestników na wykładach psychologicznych – Przeciwdziałanie depresji i osamotnieniu oraz radzenia sobie ze starzeniem i chorobami, które odbyły się w dniach 6 i 7 grudnia 2021 r. została sprawdzona tylko raz i dotyczyła obydwu dni.

²³ Część A, Rozdział VIII, pkt 5.

²⁴ Rozumie się przez to MRiPS – Departament Polityki Senioralnej, dalej: IZ.

²⁵ Tj. 8 września 2021 r., 27 października 2021 r., 24 listopada 2021 r.

²⁶ Tj. 8 września 2021 r., 27 października 2021 r.

²⁷ Z dnia 30 września 2021 r.

Prezes Fundacji zeznał, że nie wie, dlaczego w ten sposób dokonano sprawdzenia obecności.

(akta kontroli t. 2, str. 164-256, 304-313; t. 3, str. 41-44, 251-395)

1.2. Działalność Fundacji objęta dotacją w ramach konkursu miała charakter nieodpłatny. Fundacja zarówno w ofertach (Edycja 2021) i (Edycja 2022)²⁸, jak i w sprawozdaniu (Edycja 2021)²⁹ wykazała, że nie pobierała świadczeń pieniężnych od adresatów zadania publicznego. Beneficjenci ostateczni nie ponosili żadnych opłat w związku z uczestnictwem w projekcie. Informacja, że działania będą miały charakter nieodpłatny została zamieszczona w Części VI oferty. Z realizacji projektu za rok 2021 i 2022 Fundacja nie uzyskała przychodu.

(akta kontroli t. 2, str. 115-129; t. 4, str. 94-109, 276-277, 322-326, 335-343)

1.3. a) W ofertach³⁰ złożonych do Ministerstwa w latach 2021-2022, Fundacja wskazała zasoby kadrowe oferenta. Osoby zaangażowane w realizację działań projektowych zostały wyłonione w naborze pracowników do projektu. Prezes Fundacji wyjaśnił, że ceny jednostkowe działań, w tym wynagrodzeń zostały poprzedzone rozeznaniem rynkowym. Analiza cen dokonana była m.in. poprzez indywidualne spotkania, a znaczenie miały kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe instruktorów/ specjalistów.

Poziom wynagrodzeń osobowych wypłacanych przy realizacji dotowanych działań nie naruszał zasad zawartych w regulaminie (Część A, Rozdział III, pkt 6). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie osób zatrudnionych w Fundacji w ramach projektu nie przekroczyło trzykrotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w 2021 r.³¹ za rok poprzedni, ramach projektu za rok 2021 oraz w 2022 r. Fundacja nie przedstawiła dokumentacji w zakresie dokonania naboru oraz dokonania oszacowania wysokości wynagrodzeń. Informacja w tym zakresie została opisana w pkt 1.6. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558; t. 2, str. 54-58, 116-129, 158-159; t. 3, str. 15-154, 201-246)

Osoby zatrudnione do realizacji zadań publicznych w ramach projektu (Edycja 2021) i (Edycja 2022) posiadały stosowne kwalifikacje i doświadczenie w zakresie dające rękojmię właściwej jakości realizowanych działań.

(akta kontroli t. 2, str. 54-58, 158-159, 348, t. 3, str. 15-154, 201-213, 223-246)

Oferent, na wykonanie poszczególnych działań w ramach realizacji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) zawarł z pięcioma osobami siedem umów zleceń:

- z Koordynatorem projektu, na łączną kwotę 9600 zł wynagrodzenia wypłacaną w ratach miesięcznych;
- z Moderatorem wolontariuszy, na łączną kwotę 24 000 zł wynagrodzenia wypłacaną w ratach miesięcznych;
- na wykonywanie czynności w zakresie specjalisty ds. promocji i administracji projektu, na łączną kwotę 3600 zł wypłacaną w ratach miesięcznych;
- na przeprowadzenie wykładów uwagi i koncentracji, na łączną kwotę 10 000 zł (tj. 200 zł za każdą przepracowaną godzinę);

²⁸ Edycja 2022 – Oferta realizacji zadania publicznego Część V, lit. B, pkt 3.3.

²⁹ Edycja 2021 – Oferta realizacji zadania publicznego Część V, lit. B, pkt 3.3.; Sprawozdanie z wykonania zadania publicznego Część II, pkt 4.

³⁰ Część IV, pkt 2.

³¹ Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r., przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w 2020 r. wyniosło 5411,45 zł (Dz. Urz. GUS poz. 1), zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 stycznia 2022 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r., przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r. wyniosło 5889,84 zł (Dz. Urz. GUS poz. 2).

- na przeprowadzenie zajęć gimnastyczno-wzmacniających, na łączną kwotę 28 000 zł (tj. 200 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na przeprowadzenie zajęć zdalny senior, na łączną kwotę 1800 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na przeprowadzenie spotkania historycznego – spaceru szlakiem piskich miejsc historycznych, na kwotę 1500 zł za cały dzień roboczy.

Oferent, na wykonanie poszczególnych działań w ramach realizacji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2022) zawarł z czterema osobami sześć umów zleceń:

- z Koordynatorem projektu, na kwotę 150 zł za każdą przepracowaną godzinę;
- z Moderatorem wolontariuszy, na łączną kwotę 15 000 zł (100 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na wykonywanie czynności w zakresie specjalisty ds. promocji i administracji projektu, na łączną kwotę 3000 zł wypłacaną w ratach miesięcznych;
- na przeprowadzenie zajęć treningu wzmacniającego z elementami Chanbary, na łączną kwotę 5000 zł (100 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na prowadzenie zajęć gimnastyczno-rozciągających, na łączną kwotę 19 500 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na prowadzenie zajęć Nordic Walking, na łączną kwotę 4500 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę).

Na wykonanie poszczególnych zadań w ramach realizacji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) oferent zawarł pięć umów o współpracy z czterema osobami prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą:

- na prowadzenie zajęć z samoobrony z elementami oddechowymi, na kwotę 150 zł za każdą przepracowaną godzinę;
- na przeprowadzenie wykładów w zdrowym ciele zdrowy duch-spotkań edukacyjnych nt. zdrowego stylu życia, na łączną kwotę 20 000 zł (informacja w tym zakresie została opisana na str. 10 wystąpienia pokontrolnego);
- na przeprowadzenie wykładów psychologicznych – przeciwdziałanie depresji i osamotnieniu oraz radzenia sobie ze starzeniem i chorobami, na łączną kwotę 1800 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na przeprowadzenie wykładów w zdrowym ciele zdrowy duch-spotkania edukacyjne nt. zdrowego stylu życia, na łączną kwotę 19 000 zł (200 zł za każdą przepracowaną godzinę).
- na przeprowadzenie wykładów w zdrowym ciele zdrowy duch-spotkania edukacyjne nt. zdrowego stylu życia, na łączną kwotę 1000 zł (200 zł za każdą przepracowaną godzinę).

Na wykonanie poszczególnych zadań w ramach realizacji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2022) oferent zawarł cztery umowy o współpracy z trzema osobami prowadzącymi jednoosobową działalność gospodarczą:

- na prowadzenie zajęć z Bezpieczna Piszanka – zajęcia z samoobrony, na łączną kwotę 15 000 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na przeprowadzenie zajęć zdrowy senior – zajęcia ze zdrowego stylu życia, na łączną kwotę 12 000 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę);
- na prowadzenie spotkań psychologicznych, na łączną kwotę 900 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę);

- na prowadzenie zajęć Art Terapia – twórcza integracja seniorów, na łączną kwotę 3000 zł (150 zł za każdą przepracowaną godzinę).

Ponadto oferent zawarł dwie umowy³², na obsługę księgową realizowanych projektów w 2021 r. i 2022 r.

(akta kontroli t. 2, str. 54-58, 158-159, 252-254, t. 3, str. 15-154, 201-213, 223-246, t. 4, str. 36-39)

Zgodnie z zawartymi umowami, wykładowcy i instruktorzy byli zobowiązani do przedstawiania Koordynatorowi programów w ramach realizacji zadania poszczególnych zajęć/wykładów, które miały być zatwierdzane przez Koordynatora projektu. Sporządzane protokoły nie zawierały jednak dat ich wystawienia i zatwierdzenia ich przez Koordynatora oraz odniesienia do poszczególnych umów, których dotyczyły. Prezes Fundacji wyjaśnił, że programy były przygotowywane na bieżąco, przed rozpoczęciem zajęć, w formacie zaproponowanym przez Koordynatora projektu (z możliwością wprowadzenia indywidualnych zmian przez prowadzących). Brak dat w dokumencie było przeoczeniem.

(akta kontroli t. 2, str. 116-129; t. 3, str. 15-154)

Niezgodnie z wymogiem określonym w § 6 umowy zlecenia, zawartej w dniu 23 sierpnia 2021 r., do wykonywania czynności w zakresie specjalisty ds. promocji i administracji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) dokonano zapłaty za wykonaną pracę Zleceniobiorcy w łącznej wysokości 3600 zł³³, pomimo braku protokołów odbioru zatwierdzonych przez Koordynatora projektu będących podstawą wypłaty ww. wynagrodzenia. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 3, str. 64-66, 123-124, 161-335; t. 4, str. 114-116, 139-141, 174-176, 205-207, 235-237)

W jednym przypadku na podstawie faktur³⁴ wystawionych za realizację zajęć z samoobrony z elementami oddechowymi w ramach projektu (Edycja 2021) wypłacono prowadzącemu zajęcia wynagrodzenie w łącznej wysokości 28 000 zł, tj. więcej o 8000 zł niż określono w § 6 pkt 1 umowy współpracy zawartej w dniu 1 lipca 2021 r. ze Zleceniobiorcą na wykonanie ww. zajęć (20 000 zł). Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 330-340, t. 3, str. 27-32, t. 4, str. 189-191, 152-153, 225-227)

b) W ramach realizacji programu „Aktywni+” w czerwcu 2021 r. Fundacja realizując projekt „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) podpisała cztery porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontariackich na łączną kwotę 25 500 zł³⁵, tj. 10,2% wnioskowanej kwoty dotacji. W czerwcu 2022 r. Fundacja realizując projekt „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2022) również podpisała cztery porozumienia o wykonywaniu świadczeń wolontariackich na kwotę 22 500 zł³⁶, tj. 12,4% wnioskowanej kwoty dotacji. Do wyliczeń wkładu osobowego przyjęto stawkę 75 zł za godzinę pracy osób wykorzystujących posiadaną wiedzę specjalistyczną³⁷.

³² Umowa zawarta 28 maja 2020 r. na wykonywanie usług finansowo-księgowych na potrzeby realizacji projektu (Edycja 2021), na kwotę ogółem 9600 zł, tj. 1200 zł miesięcznie oraz umowa zawarta 15 czerwca 2021 r. na wykonywanie usług finansowo-księgowych na potrzeby realizacji projektu (Edycja 2022), na kwotę 14 250 zł, tj. 150 zł za godzinę wykonanej pracy.

³³ Rachunek za umowę zlecenia z: 7 września 2021 r. na kwotę 1500 zł, z 5 października 2021 r. na kwotę 500 zł, z 8 listopada 2021 r. na kwotę 500 zł, 7 grudnia 2021 r. na kwotę 500 zł, 22 grudnia 2021 r. na kwotę 600 zł.

³⁴ Faktura nr: 1/11/2021 z 30 listopada 2021 r. na kwotę 4000 zł (brak w fakturze i opisie merytorycznym do faktury informacji dotyczącej terminu realizacji zadania oraz liczby przepracowanych godzin); nr 1/10/2021 z 31 października 2021 r. na kwotę 12 000 zł (opis merytoryczny faktury zawiera błędy dotyczące min. terminu realizacji zadania), 1/09/2021 z 30.09.2021 na kwotę 12 000 zł.

³⁵ Do wyliczenia wkładu własnego przyjęto stawkę w wysokości 75 zł orz 340 godzin pracy wolontariuszy (4 wolontariuszy po 85 godzin).

³⁶ Do wyliczenia wkładu własnego przyjęto stawkę w wysokości 75 zł orz 300 godzin pracy wolontariuszy (4 wolontariuszy po 75 godzin).

³⁷ Określoną w regulaminie konkursu z 2021 r. oraz 2022 r.

Rozliczenie czasu pracy wolontariuszy nastąpiło na podstawie kart ewidencji czasu pracy wykonywanej przez każdego wolontariusza w ramach realizowanego projektu. Porozumienia zawarte z wolontariuszami w 2021 r. i 2022 r. dotyczyły wyłącznie prac pomocniczych m.in. w zakresie: organizacji oficjalnych spotkań, promocji projektu, analizy towaru zakupionego na potrzeby projektu oraz pomocy informatycznej. Wykazane, w kartach ewidencji czasu pracy wykonywanej przez wolontariuszy, czynności sprowadzały się do nieskomplikowanych prac administracyjnych i prac pomocniczych, w tym m.in. do: pomocy w przygotowaniu list obecności, pomocy w przygotowaniu zakupów, pomocy w opracowaniu programów zajęć, wnoszenia sprzętu elektronicznego oraz roznoszenia plakatów i ulotek. W sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) Fundacja wykazała, że dużą pomoc wnieśli wolontariusze, którzy od dawna wspomagali działania Fundacji, tym samym zdobywając wiedzę i doświadczenie niezbędne do pracy z osobami starszymi.

Zgodnie z regulaminem konkursu z 2021 r. i 2022 r. za godzinę pracy w przypadku nieskomplikowanych prac administracyjnych lub pomocniczych stawka pracy wolontariusza powinna wynieść 25 zł. W związku z powyższym Fundacja nie zapewniła wkładu własnego osobowego w wysokości co najmniej 10% dotacji, w 2021 r. i 2022 r. Wkład osobowy stanowił, uwzględniając powyższe, 3,4% wysokości przyznanej dotacji w 2021 r. i 4,1% w 2022 r. (na dzień zakończenia kontroli, tj. 27 grudnia 2022 r. Fundacja nie spełniła wymogu wysokości wkładu osobowego). Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 312-412, 530-570; t. 2, str. 330-340; t. 3, str. 155-193)

W porozumieniu o wykonywaniu świadczeń wolontariackich z dnia 2 czerwca 2021 r. zawartym w ramach programu „Aktywni+” w § 2 ust. 3 wskazano, że wolontariusz przepracuje 85 godzin według stawki 85 zł za godzinę, co było niezgodne z założeniami regulaminu konkursu z 2021 r., w którym stawki dotyczące skalkulowania pracy wolontariuszy określono na 25 zł i 75 zł. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 350-365; t. 3, str. 161-163)

c) W celu realizacji projektu (Edycja 2021) na podstawie umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 5 maja 2021 r.³⁸ Fundacja wynajęła parter i pierwsze piętro budynku znajdującego się w Piszku przy ul. Leśnej 1³⁹. W umowie określono, że w wynajętym lokalu najemca będzie prowadził biuro projektu, zajęcia ruchowe, warsztaty oraz spotkania ze specjalistami. Strony ustaliły wysokość stawki czynszu: za pierwsze piętro 1000 zł miesięcznie (bez szczegółowego wskazania wynajmowanych pomieszczeń) oraz za parter 100 zł miesięcznie za godzinę zajęć gimnastyczno-wzmacniających i spotkań edukacyjno-integracyjnych według harmonogramu oraz miesięcznego sprawozdania z wykonanych zajęć.

Natomiast na podstawie umowy najmu lokalu użytkowego zawartej w dniu 20 maja 2022 r.⁴⁰ Fundacja wynajęła pomieszczenia lokalu znajdującego się w budynku w Piszku przy ul. Leśnej 1⁴¹ w celu realizacji projektu „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2022). W umowie również szczegółowo nie wskazano, których pomieszczeń w budynku dotyczy najem. Natomiast wskazano, że w wymienionym pomieszczeniu najemca będzie prowadził biuro projektu, zajęcia ruchowe, warsztaty oraz spotkania ze specjalistami dla uczestników projektu. Strony określiły wysokość stawki czynszu: za biuro 500 zł miesięcznie oraz 100 zł (sala/warsztaty) za godzinę zajęć ruchowych

³⁸ Dalej: umowa najmu z 2021 r.

³⁹ Najem obowiązywał do dnia 31 grudnia 2021 r.

⁴⁰ Dalej: umowa najmu z 2022 r.

⁴¹ Najem obowiązywał do dnia 31 grudnia 2022 r.

oraz spotkań edukacyjno-integracyjnych w ramach Klubu Seniora płatnych według harmonogramu. Prezes Fundacji wyjaśnił, że regulamin programu nie wymagał określenia dokładnych pomieszczeń na rzecz realizacji projektu, nie zawierał wzoru umów na wynajem sali, w związku z tym w umowie zawarto informacje ogólne.

(akta kontroli t. 2, str. 417-424; t.3, str. 1-14)

W budynku przy ul. Leśnej 1 w Pisz, w którym Fundacja realizowała projekt pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021 i 2022), miały również siedzibę trzy podmioty⁴². W zarządach tych podmiotów funkcje członków sprawowali członkowie Zarządu Fundacji. Właściciel wynajmowanej nieruchomości, zeznał, że z Prezesem Fundacji zawarł tylko ww. dwie umowy na wynajem nieruchomości na 2021 i 2022 rok. Natomiast Prezes Fundacji zeznał, że z Wynajmującym były zawierane w przeszłości umowy na wynajem lokali w budynku przy ul. Leśnej 1 w Pisz na poczet wskazanych działalności. Dodał, że nie pamięta dokładnie, kiedy umowy te były zawierane, ale były one długoterminowe i musiałby to sprawdzić. Prezes Fundacji odmówił przekazania dokumentacji potwierdzającej ten najem⁴³. Uzasadniając, że przekracza to zakres upoważnień do kontroli. Zdaniem NIK odmowa przekazania wskazanej dokumentacji może świadczyć o finansowaniu najmu, ze środków pochodzących z dotacji programu „Aktywni+”, pozostałych działalności. Brak wyodrębnienia wynajmowanych poszczególnych pomieszczeń w umowach najmu oraz wskazanie najmu, szczególnie w umowie z 2021 r., parteru i pierwszego piętra nieruchomości (tj. całej powierzchni budynku z wykluczeniem poddasza, w którym według Wynajmującego przechowywana jest odzież) również nie pozwala na inny osąd.

(akta kontroli t. 2, str. 296-313, 527-559; t.3, str. 1-14)

Fundacja nie sporządzała miesięcznych sprawozdań z wykonanych zajęć w ramach projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) pomimo, że stanowiły one podstawę do wypłaty czynszu Wynajmującemu zgodnie z wymogiem określonym w § 3 umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 5 maja 2021 r. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 330-340; t. 3, str. 1-14)

Sporządzone harmonogramy wynajęcia lokalu/sali przy ul. Leśnej 1 w Pisz za miesiące lipiec, sierpień, wrzesień/październik, listopad/grudzień 2021 r. oraz za czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik i listopad 2022 r. stanowiące podstawę do wypłaty czynszu Wynajmującemu zgodnie z wymogiem określonym w § 3 umowy najmu z 2021 r. i umowy najmu z 2022 r. (oraz sporządzenia przez niego w tym zakresie dowodu księgowego) nie posiadały podpisu potwierdzającego ich odbiór przez Wynajmującego. Prezes Fundacji zeznał, że nie wie, dlaczego harmonogramy nie zostały podpisane. Wynajmujący zeznał, że nie jest w stanie wyjaśnić, dlaczego nie podpisał harmonogramów.

W siedmiu fakturach⁴⁴ spośród 10⁴⁵ sporządzonych przez Wynajmującego nieruchomość w ramach realizacji umowy na wynajem z 2021 r. oraz umowy z 2022 r. nie zawarto nazw przeprowadzonych zajęć i liczby godzin ich realizacji oraz nie wyodrębnionych kwot wynajmu biura, tj. nie zawarto informacji na podstawie, których określono koszty najmu zawarte w fakturach. Prezes Fundacji wyjaśnił, że w tych przypadkach dane przekazywane były Wynajmującemu telefonicznie. Wynajmujący również zeznał, że ustalił kwoty z Prezesem Fundacji telefonicznie. Ponadto dodał,

⁴² [...]*.

⁴³ Umów oraz dowodów księgowych.

⁴⁴ Faktura nr: FV/7/22 z dnia 30 czerwca 2022 r. (11 000 zł); FV/10/22 z dnia 31 lipca 2022 r. (kwota 12 900 zł); FV/13/22 z dnia 31 sierpnia 2022 r. (kwota 5900 zł); FV/16/22 z dnia 30 września 2022 r. (3700 zł); FV/19/22 z dnia 31 października 2022 r. (kwota 2100 zł); FV/21/22 z dnia 30 listopada 2022 r. (kwota 4300 zł) oraz Faktura FV/16/21 z dnia 30 listopada 2021 r. (kwota 4200 zł).

⁴⁵ Dotyczy dokumentacji przedstawionej do kontroli za okres od 1 czerwca 2021 r. do 30 listopada 2022 r.

że w tych przypadkach nie dostał harmonogramu lub nie wziął pod uwagę danych zawartych w harmonogramie przez roztrągnięcie.

W trzech przypadkach⁴⁶ stwierdzono, że w harmonogramach wynajęcia lokalu/sali będących podstawą do wystawienia faktury przez właściciela nieruchomości, w wystawionych fakturach i opisach merytorycznych tych faktur wskazano zajęcia/wykłady oraz liczby godzin ich trwania, które nie odpowiadały dokumentacji będącej potwierdzeniem przeprowadzenia tych zajęć/wykładów, tj. nie odpowiadały danym zawartym w rachunkach/fakturach instruktorów/wykładowców realizujących na tej sali zadania w ramach programu „Aktywni+” oraz danym zawartym w listach obecności uczestników tych zajęć. Informacja w tym zakresie została opisana w pkt 1.8. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli t. 2, str. 151-152, 296-313; t. 3, str. 1-14; t. 4, str. 158-160, 192-194, 257-259, 270-272, 413-416, 430-433, 451-454, 473-477, 494-496, 513-516)

Kontrolerzy NIK przeprowadzili oględziny budynku płożonego w Pieszku przy ul. Leśnej 1. Ustalono m.in., że budynek zawierał dwie kondygnacje (parter i pierwsze piętro) wraz z poddaszem. W korytarzu przy wejściu do budynku na tablicy informacyjnej zamieszczono dwa plakaty (informacyjny⁴⁷ i promocyjny) realizowanego projektu pt. „Śpisz Piesz? Obudź się” w ramach programu „Aktywni+” (Edycja 2022). Na parterze znajdowała się sala gimnastyczna o powierzchni około 100 m², w której podłoga wyłożona była matami typu „puzzle”. W sali znajdowały się również piłki lekarskie, ciężarki do ćwiczeń, manekin, miecze piankowe, maty typu „puzzle” oraz maty do ćwiczeń indywidualnych. Część mat typu „puzzle” wykorzystana była również do zabezpieczenia ścian i parapetów. W sali znajdowały się dwa sanitatory powietrza. Przy wejściu znajdowała się przechodnia szatnia prowadząca do sanitariatów. Na pierwszym piętrze budynku znajdowało się: biuro projektu, do którego na drzwiach zamieszczono tabliczkę z napisem „biuro” i informację o projekcie pt. „Śpisz Piesz? Obudź się” (Edycja 2022); pokój przejściowy do biura i pokoju zaadaptowanego jako magazynek; sala warsztatowa; recepcja, dwa gabinety (biura) i sanitariaty. W biurze projektu znajdowały się dwa oczyszczacze powietrza, monitor multimedialny oraz trzy laptopy zakupione w ramach programu „Aktywni+” (Edycja 2021). Krzesła zakupione w ramach ww. programu znajdowały się na sali gimnastycznej, w szatni oraz biurze. Stan obiektu był bardzo dobry. Na piętrze znajdowały się także schody prowadzące na poddasze. Kontrolerom nie udostępniono wejścia na poddasze oraz do dwóch gabinetów znajdujących się na pierwszym piętrze budynku (przy czym do jednego z nich podczas oględzin drzwi były otwarte). Prezes Fundacji wyjaśnił, że podczas oględzin kontrolerom udostępniono tylko pomieszczenia związane z realizacją projektu.

(akta kontroli t. 2, str. 316-317, 417-424)

1.4. Z otrzymanej w 2021 r. dotacji w kwocie 250 000 zł wydatkowano łącznie 250 000 zł, tj. 100%, w tym 222 800 zł stanowiły koszty merytoryczne (89,12% zrealizowanych wydatków) oraz 27 200 zł koszty administracyjne (10,88%). Zarówno suma poniesionych kosztów merytorycznych, jak i administracyjnych stanowiła 100% kwot zaplanowanych w harmonogramie i kosztorysie. Limity kosztów związanych z obsługą realizacji kontrolowanego zadania za rok 2021 zostały zachowane⁴⁸.

⁴⁶ Faktura nr: FV/9/21 z dnia 31 sierpnia 2021 r. na kwotę 15 500 zł; FV/14/21 z dnia 31 października 2021 r. na kwotę 27 000 zł; FV/16/21 z 30 listopada 2021 r. (4200 zł).

⁴⁷ Spełniających wymogi zawarte w wytycznych promocji projektu projektów do finansowanych w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025.

⁴⁸ Zgodnie z regulaminem (Część A, Rozdział III, pkt 6) koszty administracyjne mogły stanowić maksymalnie 20% dotacji, a koszty merytoryczne powinny stanowić co najmniej 80% dotacji.

Na dzień 5 grudnia 2022 r. Fundacja wydatkowała 164 550 zł (90,46% otrzymanej dotacji w 2022 r.). Na potrzeby realizacji projektów prowadzona była wyodrębniona ewidencja księgową dla poszczególnych kategorii kosztów.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 406-412, 530-558; t. 2, str. 10-33; t. 4, str. 40-93, 110-522)

Ponoszone przez Fundację koszty w 2021 r. były przewidziane w budżecie projektu i zrealizowane w okresie zaplanowanym w umowie, tj. od 1 maja 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek. Koszty zostały prawidłowo zaewidencjonowane w księgach rachunkowych. Poniesione koszty zostały udokumentowane w przekazanym do Ministerstwa sprawozdaniu końcowym sporządzonym na podstawie zapisów w prawidłowo prowadzonej ewidencji księgowej.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 406-412, 530-558; t. 2, str. 10-33; t. 4, str. 40-93, 110-522)

Badaniem objęto wszystkie dowody księgowe, w ramach:

- Edycji 2021 w łącznej kwocie 250 tys. zł, w tym koszty merytoryczne w kwocie 222,8 tys. zł, tj. 89,12% oraz koszty administracyjne w kwocie 27,2 tys. zł, tj. 10,88% spośród kosztów poniesionych przez Fundację w okresie realizacji zdania publicznego pt. „Śpisz Pisz? Obudź się”. W ramach kategorii koszty merytoryczne nie były rozliczane wydatki osobowe dotyczące kosztów administracyjnych. Koszty były przewidziane w budżecie projektu i poniesione od dnia 1 maja 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek.
- Edycji 2022, w łącznej kwocie 164,55 tys. zł, spośród kosztów poniesionych przez Fundację w okresie realizacji zdania publicznego pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” wg stanu na dzień 5 grudnia 2022 r. W ramach kategorii koszty merytoryczne nie były rozliczane wydatki osobowe dotyczące kosztów administracyjnych. Koszty były przewidziane w budżecie projektu i poniesione od 1 kwietnia 2022. do dnia 31 października 2022 r. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności skutkujących zaplaceniem odsetek.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 406-412, 530-558; t. 2, str. 10-33; t. 4, str. 40-93, 110-522)

1.5. Fundacja przestrzegała zasady obrotu bezgotówkowego. Kontrolowana jednostka była jedynym posiadaczem wskazanego w umowie rachunku bankowego. Płatności bezgotówkowe dokonywane były z rachunku bankowego, na które wpłynęły środki dotacji. Prowadzono wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową środków finansowych otrzymanych na realizację zadania w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Wielkości i tytuły przedstawione w ewidencji księgowej oraz daty dokonywania przelewów były tożsame z danymi przelewów bankowych. Wykorzystanie dotacji następowało przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja została udzielona, zgodnie z art. 168 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴⁹.

Kontrolowana jednostka była jedynym posiadaczem wskazanych w umowach za rok 2021 oraz 2022 rachunków bankowych. Prowadzono wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową środków finansowych otrzymanych na realizację zadania w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Wielkości i tytuły przedstawione w ewidencji księgowej oraz daty dokonywania przelewów były tożsame z danymi przelewów bankowych. Wykorzystanie dotacji następowało przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja została udzielona, zgodnie z art. 168 ust. 4 ufp.

(akta kontroli t. 2, str. 115-129; t. 4, str. 94-102, 105-109, 276-277, 322-326, 335-343)

⁴⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm., dalej: ufp.

1.6. Fundacja dokonała rozeznania cen rynkowych. Do kontroli nie przedstawiono żadnej dokumentacji potwierdzającej powyższe działania. Prezes Fundacji wyjaśnił, że analiza cen dokonana była poprzez rozmowy telefoniczne, indywidualne spotkania, a także sprawdzenia ich na stronach internetowych. W ustaleniu cen jednostkowych wynagrodzeń za przeprowadzone zajęcia znaczenie miały również ogólne ceny rynkowe jak i kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe instruktorów/specjalistów. Prezes Fundacji zeznał, że nie sądzi, że były sporządzane dokumenty w tym zakresie. Natomiast Koordynator projektu zeznała, że było przeprowadzane rozeznanie rynkowe poprzez sprawdzanie informacji na stronach internetowych, rozmowy telefoniczne i rozmowy bezpośrednie. Dodała, że Fundacja nie posiada dokumentacji w tym zakresie. Nie zostały zachowane notatki z tych działań przez niedopilnowanie.

(akta kontroli t. 2, str. 115-129, 273-274, 285)

1.7. Koszty wskazane w rozliczeniu projektu za rok 2021 wynikały z ewidencji księgowej. Wyodrębniono konta księgowe, na których ewidencjonowano koszty podawane w rozliczeniu projektu⁵⁰ zgodnie z przyjętą w Fundacji polityką rachunkowości⁵¹. Kwoty wykazane w rozliczeniach projektu były zgodne z danymi z zestawień obrotów i sald za okres objęty rozliczeniem.

(akta kontroli t. 1, str. 101-121; t. 4, str. 36-39, 94-109, 276-277, 322-326, 335-343)

Obsługę księgową Fundacji, w tym ewidencję księgową obu dotacji prowadziło zewnętrzne biuro rachunkowe z siedzibą w Pisz⁵². Natomiast siedziba Fundacja mieściła się w Warszawie. Pomimo obowiązku wynikającego z art. 11a pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵³ o powiadomieniu właściwego urzędu skarbowego o miejscu prowadzenia ksiąg rachunkowych w terminie 15 dni od dnia ich wydania (w tym przypadku od dnia 18 maja 2020 r.), Fundacja nie dotrzymała wskazanego terminu i dokonała zgłoszenia dopiero w trakcie kontroli, tj. 3 listopada 2022 r.

(akta kontroli t.2, str. 137-148; t. 3, str. 69-87, 152-153; t. 4, str. 11-36, 36-39)

1.8. Fundacja realizowała płatności w ramach projektu (Edycja 2021) do dnia zakończenia umowy, tj. do 31 grudnia 2021 r. Rozliczenie dotacji nastąpiło na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczych, które były podstawą zapisów w księgach rachunkowych zgodnie z art. 20 uor.

Wydatki poniesione z tytułu realizacji działań zarówno w ramach projektu (Edycja 2021) i (Edycja 2022), przewidzianych w kosztorysie, zostały udokumentowane i zarejestrowane w prowadzonej ewidencji księgowej.

(akta kontroli t. 2, str. 40-93, 110-523)

Kontrolą objęto 91 dowodów księgowych na łączną kwotę 414 550 zł⁵⁴ wraz z związaną z nimi dokumentacją merytoryczną dotyczącą realizacji projektu „Śpisz Pisz? Obudź się”⁵⁵. Przeprowadzone badanie dokumentacji wykazało, że:

⁵⁰ Konta nr: 513; 490-100.

⁵¹ Polityka rachunkowości obowiązuje od 1 stycznia 2021 r. i ma zastosowanie do ewidencjonowania operacji gospodarczych związanych z projektami finansowanymi ze środków publicznych.

⁵² Z biurem rachunkowym z siedzibą w Pisz Fundacja zawarła następujące umowy: na prowadzenie ksiąg rachunkowych i obsługę płacowo-kadrową w dniu 18 maja 2020 r., następnie przedłużoną umową zawartą 15 grudnia 2021 r. oraz: umowy na wykonywanie usług finansowo-księgowych na potrzeby realizacji projektu „Śpisz Pisz? Obudź się” w dniu: 28 maja 2021 r. (Edycja 2021) i 15 czerwca 2022 r. (Edycja 2022).

⁵³ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, dalej: uor.

⁵⁴ W tym: 47 dowodów księgowych na łączną kwotę 250 000 zł stanowiących wydatki poniesione w 2021 r. w ramach projektu „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021 r.) oraz 44 dowody księgowe na łączną kwotę 164 550 zł stanowiące wydatki poniesione do 5 grudnia 2022 r. w ramach projektu „Śpisz Pisz? Obudź się” (dowody księgowe na łączną kwotę 164 550 zł).

⁵⁵ W tym m.in.: umowy zlecenia, rachunki za umowy zlecenia, protokoły zdawczo-odbiorcze, listy obecności uczestników zajęć/wykładów, umowy wynajmu, harmonogramy wynajmu.

- we wszystkich dowodach księgowych przy podpisie osoby stwierdzającej zgodność pod względem formalno-rachunkowym nie zamieszczano daty dokonania podpisu, co było niezgodne z wymogami określonymi w regulaminach konkursu z 2021 r. i 2022 r. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 208-298, 530-558; t. 4, str. 110-522)

- We wszystkich dowodach księgowych nie dokonano opisu merytorycznego w sposób trwały na ich odwrotach. Opisy te zamieszczano w załącznikach do tych dowodów stanowiące odrębne dokumenty, co było niezgodne z wymogiem określonym w regulaminach konkursu z 2021 r. i 2022 r. W ww. regulaminach wskazano również, że skutkiem braku opisu w sposób trwały na odwrocie dowodu księgowego będzie nieuznanie wydatku i w efekcie żądanie zwrotu odpowiedniej części dotacji. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 208-298, 530-558; t. 4, str. 110-522)

- W trzech przypadkach na rachunkach za umowę zlecenie na łączną kwotę 3900 zł⁵⁶ oraz w załącznikach do tych rachunków stanowiących ich opis merytoryczny dokonano zamazania daty wystawienia rachunku, stwierdzenia zgodności merytorycznej, akceptacji do zapłaty oraz zatwierdzenia dowodu księgowego do zapłaty, co było niezgodne z 22 ust. 1 i 3 ustawy o rachunkowości. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 111-119)

- W jednym przypadku⁵⁷ w opisie merytorycznym dowodu księgowego zamieszczono informację, że na fakturze, została przypisana nieprawidłowa ilość godzin do zadań. Pomimo stwierdzenia przez Fundację błędu w dowodzie księgowym i wskazania go w opisie merytorycznym Fundacja nie podjęła działań w celu dokonania jego korekty zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t.4, str.192-194)

- W opisach dwóch dowodów księgowych⁵⁸ Koordynator projektu, pomimo, że nie posiadała upoważnienia do dokonywania poprawek w dowodach księgowych, dokonała skreślenia kwoty wydatków kwalifikowalnych i wpisała nową kwotę, przy której zamieściła swój podpis, jednak nie wpisała daty dokonania poprawki. Dokonanie poprawy w dowodzie księgowym było niezgodne z wymogiem określonym w art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 2, str. 278-286; t.4, str. 185, 512)

- W opisach wszystkich dowodów księgowych będących potwierdzeniem poniesienia wydatków w ramach realizacji projektu (Edycja 2021) w dacie zawarcia umowy o realizację zadania publicznego zleconego w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 nr 3005/2021/AKTYWNI+ podano miesiąc niezgodny z miesiącem, w którym faktycznie zawarto umowę. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 393-405; t. 4, str. 110-272)

⁵⁶ Dotyczy rachunku za umowę zlecenia: wynagrodzenia Koordynatora projektu za grudzień 2021 r. (kwota 1200 zł brutto), wynagrodzenia specjalisty ds. promocji i administracji projektu za grudzień 2021 r. (kwota 600 zł brutto), wynagrodzenia Moderatora wolontariuszy za grudzień 2021 r. (kwota 2100 zł brutto).

⁵⁷ Faktura nr FV/14/21 z 31 października 2021 r. (kwota 27 000 zł).

⁵⁸ Dotyczy rachunku za umowę zlecenia z dnia 8 listopada 2021 r. oraz z dnia 8 lipca 2022 r.

- W czterech przypadkach⁵⁹ w opisie merytorycznym dokumentu księgowego podano dane niezgodne z danymi zawartymi w opisywanych dokumentach, w tym w trzech przypadkach dane dotyczyły: formy dokumentu, daty wystawienia i terminu płatności oraz w jednym przypadku daty wystawienia i terminu płatności. W dwóch przypadkach zamieszczono w opisie dane faktury wystawionej w następnym miesiącu za świadczenie tych samych usług oraz w dwóch pozostałych przypadkach zamieszczono dane dotyczące dowodów księgowych wystawionych w poprzednim miesiącu również za świadczenie tych samych usług. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli t. 4, str. 186-188, 222-224, 225-227, 439-441)
- W jednym przypadku⁶⁰ przy podpisie akceptującym dowód księgowy do zapłaty, zatwierdzeniu do zapłaty oraz stwierdzeniu zgodności merytorycznej nie zamieszczono daty, co było niezgodne z wymogiem określonym w regulaminie konkursu z 2021 r. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli t. 1, str. 204-298; t. 4, str. 211-213)
- W sześciu przypadkach⁶¹ stwierdzono, że kwoty wynagrodzenia za zrealizowanie zadań w ramach programu „Aktywni+”, zawarte w rachunkach/fakturach wykładowców/instruktorów oraz wykazane w opisach merytorycznych tych dowodów księgowych liczby przepracowanych godzin nie odpowiadały liczbie godzin wykazanych w listach obecności uczestników zajęć/wykładów. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli t. 2, str. 160-256, 251-295; t. 3, str. 251-394 t. 4, str. 219-221, 261-263, 267-269, 439-441, 491-493, 500-502)
- W jednym przypadku⁶² stwierdzono, że kwota zawarta w rachunku za umowę zlecenia będącym podstawą wypłaty wynagrodzenia instruktora za wykonana pracę oraz wykazane liczby przepracowanych godzin w opisie merytorycznym tego dowodu księgowego nie odpowiadały liczbie godzin wykazanych w protokole zdawczo-odbiorczych i listach obecności uczestników tych zajęć. Ponadto nie odpowiadały wysokościami stawek określonych w umowach zlecenia zawartych z instruktorem. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli t. 3, str. 133-140, 251-295; t.4, str. 424-428)
- W trzech przypadkach⁶³ stwierdzono, że w harmonogramach wynajęcia lokalu/sali⁶⁴ będących podstawą do wystawienia faktury przez właściciela nieruchomości, w wystawionych fakturach i opisach merytorycznych tych faktur wskazano zajęcia/wykłady oraz liczby godzin ich trwania, które nie odpowiadały dokumentacji będącej potwierdzeniem przeprowadzenia tych zajęć/wykładów, tj. nie odpowiadały danym zawartym w rachunkach/fakturach instruktorów/

⁵⁹ Faktura nr44/10/2021 z 31 października 2021 r. (kwotę 1200 zł), faktura nr 44/09/2021 z 30 września 2021 r. (kwota 1200 zł), faktura 1/09/2021 z 30 września 2021 r. (kwota 12 000 zł), rachunek do umowy zlecenia z 6 września 2022 r. (kwota 8100 zł).

⁶⁰ Rachunek za umowę zlecenia z 5 października 2021 r. na kwotę 1200 zł.

⁶¹ Dotyczy: Wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch – faktura nr 2/07/2021 z dnia 30 lipca 2021 r. (20 000 zł); Wykłady Uwagi i koncentracji – rachunek do umowy zlecenia z dnia 6 sierpnia 2021 r. (20 000 zł); Wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch – faktura nr 2.09.2021 r. (10 000 zł), Bezpieczna Piszanka – zajęcia z samoobrony – faktura nr 1/07/2022 z dnia 31 lipca 2022 r. (10 000 zł); zajęcia gimnastyczno-rozciągające – w opisie merytorycznym do rachunku z dnia 9 sierpnia 2022 r. (3600 zł); Zajęcia gimnastyczno-rozciągające – w opisie merytorycznym do rachunku z dnia 10 października 2022 r. (4800 zł).

⁶² Dotyczy rachunku do umowy zlecenia z dnia 8 listopada 2022 r. na podstawie, którego wypłacono prowadzącemu zajęcia wynagrodzenie w wysokości 3600 zł. W opisie do rachunku wskazano, że wynagrodzenie za październik 2022 r. dotyczyło 24 godzin przepracowanych w ramach zajęć Nordic Walking oraz 16 godzin zajęć treningu wzmacniającego z elementami Chanbary.

⁶³ Dotyczy: faktury nr FV/9/21 z dnia 31 sierpnia 2021 r. na kwotę 15 500 zł, faktury nr FV/14/21 z dnia 31 października 2021 r. na kwotę 27 000 zł, faktury nr FV/16/21 z 30 listopada 2021 r. na kwotę 4200 zł.

⁶⁴ Dotyczy harmonogramów wynajęcia lokalu/sali przy ul. Leśnej 1 w Piszku za sierpień 2021 r., wrzesień/październik 2021 r. oraz listopad/grudzień 2021 r.

wykładowców realizujących na tej sali zadania w ramach programu „Aktywni+” oraz danym zawartym w listach obecności uczestników tych zajęć. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 3, str.7-11, 251-295; t.4, str. 132-259)

1.9. W rozliczeniach poniesionych kosztów realizacji zadania konkursowego oraz wydatków ujętych w sprawozdaniu Edycji 2021 stwierdzono dokonywanie wydatków niekwalifikowalnych w ramach realizacji zadania publicznego „Śpisz Pisz. Obudź się” na łączną kwotę 21 500 zł. Natomiast wydatki niekwalifikowalne w 2022 r. stanowiły koszty poniesione na łączną kwotę 5893 zł. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558, 406-412; t. 4, str. 364-368, 372-376, 396-399)

1.10. Fundacja przestrzegała zasady bezpośredniej realizacji zadania ze środków programu i nie stwierdzono przypadków zlecenia zadań podwykonawcom.

(akta kontroli t. 2, str. 97-100)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niezgodnie ze stanem faktycznym w sprawozdaniu (Część I, pkt 1) wskazano, że dla uczestników projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) został zorganizowany wyjazd do Warszawy. Dokumentacja z realizacji projektu (w tym m.in.: dowody księgowe, listy obecności, oferta Edycja 2021, oświadczenia uczestników, zawarte w ramach projektu umowy) nie obejmowała realizacji takiego zadania. Prezes Fundacji wyjaśnił, że w sprawozdaniu błędnie wskazano informacje dotyczące zorganizowania wyjazdu uczestników projektu do Warszawy. Informacja ta nie została sprostowana po złożeniu sprawozdania w wyniku niedopatrzeń. Fundacja nie otrzymała zapytania w sprawie korekty sprawozdania końcowego.

(akta kontroli t.1, str.406-412; t. 2, str. 341-349)

2. W sprawozdaniu zawarto informacje zgodnie z ofertą (Edycja 2021), że w ramach realizacji projektu wynajmowane były duże sale sportowe, co było niezgodne ze stanem faktycznym. Dokumentacja z realizacji projektu (w tym m.in.: dowody księgowe, listy obecności zawierające miejsca realizacji zadań, umowy najmu) nie obejmowała wynajmu sal sportowych, tylko dotyczyła jednej sali gimnastycznej. Prezes Fundacji wyjaśnił, że zastosowanie liczby mnogiej było omyłką pisarską. Do realizacji zajęć wynajęto jedną, dużą salę o powierzchni 100 m², przy której była poczekalnia.

(akta kontroli t.1, str.406-412; t. 2, str. 350-365)

3. Niezgodnie z wymogiem określonym w § 6 umowy zlecenia, zawartej 23 sierpnia 2021 r., do wykonywania czynności w zakresie specjalisty ds. promocji i administracji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) dokonano zapłaty za wykonaną pracę Zleceniobiorcy w łącznej wysokości 3600 zł, pomimo braku protokołów odbioru zatwierdzonych przez Koordynatora projektu będących podstawą wypłaty ww. wynagrodzenia. Prezes Fundacji wyjaśnił, że Zleceniobiorca był w stałym i bezpośrednim kontakcie z Koordynatorem projektu, który nadzorował jego pracę. Koordynator miał pełną wiedzę o fakcie wykonania działań. Brak sporządzenia protokołów był skutkiem niedopatrzeń spowodowanym powyższym stałym kontaktem i nadzorem pracy.

(akta kontroli t. 2, 350-365; t. 3, str. 64-66,123-124, 161-335; t. 4, str.114-116, 139-141, 174-176,205-207, 235-237)

4. W jednym przypadku na podstawie faktur⁶⁵ wystawionych za realizację zajęć z samoobrony z elementami oddechowymi w ramach projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) wypłacono prowadzącemu zajęcia wynagrodzenie w łącznej wysokości 28 000 zł, tj. więcej o 8000 zł niż określono w § 6 pkt 1 umowy zawartej w dniu 1 lipca 2021 r. ze Zleceniobiorcą (Prezesem Fundacji) na wykonanie ww. zajęć (20 000 zł). Prezes Fundacji wyjaśnił, że umowa zawierała błąd. W trakcie realizacji projektu rozliczenia realizowane były w oparciu o stawki zawarte w ofercie (Edycja 2021).

(akta kontroli t. 2, str. 330-340, t. 3, str. 27-32, t. 4, str. 189-191, 152-153, 225-227)

5. Fundacja nie zapewniła wkładu własnego osobowego w wysokości co najmniej 10% wartości dotacji otrzymanej na realizację projektu (Edycja 2021) i (Edycja 2022). Do wyliczenia wkładu osobowego Fundacja błędnie przyjęła stawkę w wysokości 75 zł za godzinę pracy osób wykorzystujących posiadaną wiedzę specjalistyczną⁶⁶ (w 2021 r. wkład osobowy wyniósł 25 500 zł, tj. 10,2% wnioskowanej kwoty dotacji i w 2022 r. – 22 500 zł, tj. 12,4% wnioskowanej kwoty dotacji). Porozumienia zawarte z wolontariuszami w 2021 r. i 2022 r. dotyczyły wyłącznie wykonania prac pomocniczych, a wykazane w kartach ewidencji czasu pracy wolontariuszy wykonane czynności sprowadzały się do nieskomplikowanych prac administracyjnych i prac pomocniczych. Zgodnie z regulaminem konkursu z 2021 r. i 2022 r. za godzinę pracy w przypadku nieskomplikowanych prac administracyjnych lub pomocniczych stawka pracy wolontariusza powinna wynieść 25 zł. W związku z powyższym przyjmując prawidłową stawkę 25 zł wkład osobowy stanowił 3,4% wysokości przyznanej dotacji w 2021 r. (8500 zł) i 4,1% wysokości dotacji przyznanej w 2022 r. (7500 zł). Prezes Fundacji wyjaśnił, że wycena pracy wolontariuszy podyktowana była wieloletnim doświadczeniem zawodowym osób świadczących pracę na rzecz wolontariatu w latach 2021-2022, stąd stawka wyceniona została jako praca specjalistów i ekspertów (tj. 75 zł/godzinę). Ponadto dodał, że w 2021 r. do MRiPS zostało przekazane sprawozdanie z oferty 3005, zawierające m.in. szczegółowy opis działań wykonywanych przez poszczególnych wolontariuszy, a sprawozdanie to zostało zaakceptowane bez żadnych uwag przez MRiPS. NIK nie podziela wyjaśnień Prezesa Fundacji. W kartach pracy wolontariuszy, zostały wykazane czynności, które miały charakter tylko pomocniczy i stanowiły proste prace administracyjne. Natomiast w sprawozdaniu Fundacja wskazała, że: „dużą pomoc wnieśli także wolontariusze, którzy od dawna wspomagali nasze działania, tym samym zdobywając wiedzę i doświadczenie niezbędne do pracy z osobami starszymi”. W związku z powyższym, nie ma żadnych podstaw do tego, aby uznać wskazaną pracę wolontariuszy jako specjalistyczną. Zdaniem NIK oferent nie spełnił wymogu dotyczącego zapewnienia wkładu własnego osobowego w wymaganym wymiarze. Zgodnie z § 4 ust. 2 ww. umów, procentowy udział wkładu własnego miał wynosić co najmniej 10% wartości dotacji. Tym samym oferent nie spełnił wymogu dotyczącego procentowego wkładu własnego i zgodnie z § 4 ust. 3 umowy, dotacja w kwocie przekraczającej procentowy udział wkładu własnego podlega zwrotowi jako pobrana w nadmiernej wysokości w części dot. niezapewnienia wkładu własnego osobowego. Wobec powyższego kwota podlegająca zwrotowi za rok 2021 to 165 000 zł⁶⁷. Natomiast na dzień zakończenia kontroli, tj. 27 grudnia

⁶⁵ Faktura nr: 1/11/2021 z 30 listopada 2021 r. na kwotę 4000 zł; nr 1/10/2021 z 31 października 2021 r. na kwotę 12 000 zł, 1/09/2021 z 30.09.2021 na kwotę 12 000 zł.

⁶⁶ Określona w regulaminie 2021 oraz regulaminie 2022.

⁶⁷ Proporcjonalnie do ustalonego wkładu własnego za 2021 r. zgodnie z wyliczeniem 10%-3,4%=6,6% oferent winien zwrócić (250 000 x 66% = 165 000 zł).

2022 r. kwota podlegająca zwrotowi stanowiła 107 321 zł⁶⁸. NIK zwraca uwagę, że termin realizacji projektu kończył się 31 grudnia 2022 r., tj. cztery dni po zakończeniu czynności kontrolnych.

(akta kontroli t. 1, str. 312-412, 530-570; t. 2, str. 330-340; t. 3, str. 155-193)

6. W porozumieniu o wykonywaniu świadczeń wolontariackich z dnia 2 czerwca 2021 r. zawartym w ramach programu „Aktywni+” w § 2 ust. 3 wskazano, że wolontariusz przepracuje 85 godzin według stawki 85 zł za godzinę, co było niezgodne z założeniami regulaminu konkursu z 2021 r., w którym stawki dotyczące skalkulowania pracy wolontariuszy określono na 25 zł i 75 zł. Prezes Fundacji wyjaśnił, że stawka 85 zł za godzinę pracy była omyłką pisarską. Wkład własny został wyceniony przy stawce 75 zł.

(akta kontroli t. 2, str. 350-365, t. 3 str. 161-163)

7. Fundacja nie sporządzała miesięcznych sprawozdań z wykonanych zajęć w ramach projektu „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) pomimo, że stanowiły one podstawę do wypłaty czynszu Wynajmującemu zgodnie z wymogiem określonym w § 2 umowy najmu lokalu użytkowego z dnia 5 maja 2021 r. Prezes Fundacji wyjaśnił, że płatności były wykonywane na podstawie działań zrealizowanych według zatwierdzonego przez Wynajmującego harmonogramu wynajęcia sali oraz w oparciu o miesięczne protokoły zdawczo-odbiorcze instruktorów. W 2022 r. w umowie na wynajem sali zrezygnowano z zapisów o comiesięcznych sprawozdaniach, ponieważ okazały się one zbędne.

(akta kontroli t. 2, str. 330-340; t. 3 str. 1-14)

8. Badanie 91 dowodów księgowych oraz związanej z nimi dokumentacji merytorycznej wykazało następujące nieprawidłowości:

- We wszystkich dowodach księgowych przy podpisie osoby stwierdzającej zgodność pod względem formalno-rachunkowym nie zamieszczano daty dokonania podpisu, co było niezgodne z wymogami określonymi w regulaminach konkursu z 2021 r. i 2022 r.⁶⁹. Prezes Fundacji wyjaśnił, że data widnieje na dekrete wydrukowanym z systemu, stąd nie została powtórzona przy podpisie.

(akta kontroli t. 4, str. 110-522; t. 2, str. 115-129)

- We wszystkich dowodach księgowych nie dokonano opisu merytorycznego w sposób trwały na ich odwrotach. Opisy te zamieszczano w załącznikach do tych dowodów stanowiące odrębne dokumenty, co było niezgodne z wymogiem określonym w regulaminach konkursu z 2021 r. i 2022 r.⁷⁰. W ww. regulaminach wskazano również, że skutkiem braku opisu w sposób trwały na odwrocie dowodu księgowego będzie nieuznanie wydatku i w efekcie żądanie zwrotu odpowiedniej części dotacji. Prezes Fundacji wyjaśnił, że wszystkie dowody księgowe wraz z ich opisem przypisanym do konkretnego dokumentu według wytycznych oraz potwierdzeniem zapłaty były i są spięte w sposób trwały.

(akta kontroli t. 1, str. 208-298, 530-558; t. 2 str. 115-129; t. 4, str. 1-523)

- Na trzech rachunkach za umowę zlecenia⁷¹ na łączną kwotę 3900 zł oraz w załącznikach do tych rachunków dokonano zamazania daty i wpisania daty 22 grudnia 2021 r. w miejscu wystawienia rachunku, stwierdzenia zgodności merytorycznej, akceptacji do zapłaty i zatwierdzenia dowodu księgowego do

⁶⁸ Proporcjonalnie do ustalonego wkładu własnego za 2022 r. zgodnie z wyliczeniem 10%-4,1%=5,9% oferent winien zwrócić (181 900 x 59% = 107 321 zł).

⁶⁹ Część B, Rozdział I, pkt 3, ppkt 3).

⁷⁰ Część B, Rozdział I, pkt 3).

⁷¹ Dotyczy rachunku za umowę zlecenia: wynagrodzenia Koordynatora projektu za grudzień 2021 r. (kwota 1200 zł), wynagrodzenia specjalisty ds. promocji i administracji projektu za grudzień 2021 r. (kwota 600 zł), wynagrodzenia Moderadora wolontariuszy za grudzień 2021 r. (kwota 2100 zł).

zapłaty, co było niezgodne z 22 ust. 1 uor. Prezes Fundacji zeznał, że nie zauważył rozbieżności dat i nie widział tych poprawek. Nie wie kto dokonał tych poprawek oraz z jakiego powodu zostały wykonane. Koordynator projektu zeznała, że najprawdopodobniej to ona naniosła poprawki, ale nie pamięta sytuacji, która spowodowała konieczność naniesienia tych poprawek. Dodała, że sytuacja ta mogła wynikać z zakończenia roku i wcześniejszego zakończenia spraw przez biuro rachunkowe. Zdaniem NIK, przyczyną naniesienia poprawek było wystawienie ww. rachunku dzień po przekazaniu środków za wykonaną pracę, o czy świadczą pozostałe niezamazane daty na ww. rachunkach, w tym daty złożenia podpisu na rachunku przez Zleceniobiorcę (23 grudnia 2021 r.) oraz daty potwierdzenia wykonania pracy przy podpisie złożonym przez Prezesa fundacji (23 grudnia 2021 r.).

(akta kontroli t. 2, str. 270-275, 278-286; t. 4 str. 111-119)

- W jednym przypadku⁷² w opisie merytorycznym dowodu księgowego zamieszczono informację, że na fakturze, została przypisana nieprawidłowa liczba godzin do zadań. Pomimo stwierdzenia przez Fundację błędu w dowodzie księgowym i wskazania go w opisie tego dowodu Fundacja nie podjęła działań w celu dokonania jego korekty zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o rachunkowości. Prezes Fundacji wyjaśnił, że brak sfinalizowania sprawy wystawienia korekty wynika z błędu ludzkiego spowodowanego intensyfikacją prac Koordynatorki projektu i Zarządu Fundacji.

(akta kontroli t. 2, str. 330-340; t. 4, str. 192-194)

- W opisach merytorycznych dwóch dowodów księgowych⁷³ Koordynator projektu, pomimo, że nie posiadała upoważnienia do dokonywania poprawek w dowodach księgowych, dokonała skreślenia kwoty wydatków kwalifikowalnych i wpisała nową kwotę, przy której zamieściła swój podpis, jednak nie wpisała daty dokonania poprawki. Sposób dokonania poprawek w opisach dowodów księgowych nie spełnił wymogu określonego w art. 22 ust. 3 ustawy o rachunkowości. Koordynator projektu zeznała, że daty dokonania poprawek nie wstawiła przez przeoczenie. Dodała, że posiada jedynie upoważnienie do stwierdzenia zgodności merytorycznej.

(akta kontroli t. 2, str. 278-286; t. 4, str. 185, 512)

- W opisach wszystkich dowodów księgowych będących potwierdzeniem poniesienia wydatków w ramach realizacji projektu (Edycja 2021) w dacie zawarcia umowy o realizację zadania publicznego zleconego w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 nr 3005/2021/AKTYWNI+ podano miesiąc niezgodny z miesiącem, w którym zawarto tę umowę. Prezes Fundacji wyjaśnił, że błędna data była wynikiem omyłki pisarskiej.

(akta kontroli t. 1, str. 393-405; t.2, str. 115-129; t. 4, str. 110-272)

- W czterech przypadkach opisy merytoryczne, w tym dotyczące trzech faktur zawierały dane niezgodne z danymi zawartymi w tych dowodach księgowych w zakresie formy dokumentu, daty wystawienia i daty płatności oraz w przypadku rachunku za umowę zlecenia opis merytoryczny zawierał wsteczne daty wystawienia dokumentu oraz płatności, tj.:

a) W opisie merytorycznym faktury nr 44/10/2021 wystawionej 31 października 2021 r. za usługi finansowo-księgowe świadczone w październiku 2021 r. z terminem płatności 12 listopada 2021 r. niezgodnie z dokumentami księgowym wskazano: formę dokumentu jako fakturę nr 44/09/2021, datę wystawienia 30 września 2021 r. oraz termin płatności 14 października 2021 r.,

⁷² Faktura nr FV/14/21 z 31 października 2021 r. (kwota 27 000 zł).

⁷³ Dotyczy rachunku za umowę zlecenia z dnia 8 listopada 2021 r. oraz z dnia 8 lipca 2022 r.

tj. w opisie zawarto dane faktury, która została wystawiona za świadczenie tych usług w poprzednim miesiącu 2021 r.

b) W opisie merytorycznym faktury nr 44/09/2021 wystawionej 30 września 2021 r. za usługi finansowo-księgowo świadczone we wrześniu 2021 r. z terminem płatności 14 października 2021 r. niezgodnie z dokumentem księgowym wskazano: formę dokumentu jako fakturę nr 44/10/2021, datę wystawienia 29 października 2021 r. oraz termin płatności 12 listopad 2021 r., tj. w opisie zawarto dane faktury, która została wystawiona za świadczenie tych usług w następnym miesiącu 2021 r.

c) W opisie merytorycznym faktury nr 1/09/2021 wystawionej 30 września 2021 r. za przeprowadzenie zajęć z samoobrony z elementami oddechowymi z terminem płatności 10 październik 2021 r. niezgodnie z dokumentem księgowym wskazano: formę dokumentu jako fakturę nr 1/10/2021, datę wystawienia 31 października 2021 r. oraz termin płatności 10 listopad 2021 r., tj. w opisie zawarto dane faktury, która została wystawiona za świadczenie tych usług w następnym miesiącu 2021 r.⁷⁴.

d) W opisie merytorycznym rachunku do umowy zlecenia z 6 września 2022 r. za przeprowadzenie zajęć gimnastyczno-rozciągających w sierpniu 2022 r. wskazano datę wystawienia 9 sierpnia 2022 r. oraz termin płatności 10 sierpnia 2022 r., tj. daty, które zawarto w opisie do rachunku z 9 sierpnia 2022 r. za zrealizowanie tych samych zajęć w poprzednim miesiącu.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że pomyłki wynikały z natłoku spraw, kumulacji działań i przeoczenia. Zeznał, że w związku z wyjazdami często podpisywał skumulowaną ilość faktur. Koordynator projektu zeznała, że najprawdopodobniej skumulowała faktury.

(akta kontroli t. 2 str. 115-129, 304-313; t. 4, str. 186-188, 222-224, 225-227, 439-441)

- W jednym przypadku⁷⁵ przy podpisie akceptującym dowód księgowy do zapłaty, zatwierdzeniu do zapłaty oraz stwierdzeniu zgodności merytorycznej nie zamieszczono daty jego dokonania, co było niezgodne z wymogiem określonym w regulaminie konkursu z 2021 r. Prezes Fundacji wyjaśnił, że brak zamieszczenia daty przy podpisach jest wynikiem przeoczenia.

(akta kontroli t. 1, str. 204-298; t.2, str. 115-129; t.4, str. 211-213)

- W sześciu przypadkach stwierdzono, że kwoty zawarte w rachunkach i fakturach będących podstawą wypłaty wynagrodzenia wykładowców i instruktorów za wykonana pracę oraz wykazane liczby przepracowanych godzin w opisach merytorycznych tych dowodów księgowych nie odpowiadały liczbie godzin wykazanych w listach obecności uczestników zajęć/wykładów, tj.:

- a) Wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch⁷⁶ – w fakturze nr 2/07/2021 z 30 lipca 2021 r., w opisie merytorycznym tego dowodu księgowego oraz protokole zdawczo-odbiorczym⁷⁷ wykazano 100 przepracowanych godzin, wypłacono wynagrodzenie w wysokości 20 000 zł (stawka 200 zł za godzinę). Zgodnie z listami obecności, w lipcu 2021 r., wykłady przeprowadzono w ciągu 96 godzin (co odpowiada wynagrodzeniu w wysokości 19 200 zł).

⁷⁴ Faktura 1/10/2021 z 31 października 2021 r. na kwotę 12 000 zł.

⁷⁵ Rachunek za umowę zlecenia z 5 października 2021 r. na kwotę 500 zł.

⁷⁶ Pełna nazwa „Wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch – spotkania edukacyjne nt. zdrowego stylu życia”.

⁷⁷ Z dnia 30 lipca 2021 r.

- b) Wykłady Uwagi i koncentracji – opisie merytorycznym do rachunku z 6 sierpnia 2021 r. oraz protokole zdawczo-odbiorczym⁷⁸ zrealizowanego zadania wykazano 50 przepracowanych godzin, wypłacono wynagrodzenie w wysokości 10 000 zł (stawka 200 zł za godzinę). Zgodnie z listami obecności osób uczestniczących w zajęciach, w sierpniu 2021 r., wykłady przeprowadzono w ciągu 54 godzin (10 800 zł⁷⁹).
- c) Wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch – w opisie merytorycznym do faktury nr 2.09.2021 r. z 30 września 2021 r. oraz protokole zdawczo-odbiorczym⁸⁰ wykazano 50 godzin, wypłacono wynagrodzenie w wysokości 10 000 zł (stawka 200 zł za godzinę). Zgodnie z listami obecności, we wrześniu 2021 r., wykłady przeprowadzono w ciągu 50 i pół godziny (10 100 zł).
- d) „Bezpieczna Piszanka” – zajęcia z samoobrony – w fakturze nr 1/07/2022 z dnia 31 lipca 2022 r., opisie merytorycznym oraz protokole zdawczo-odbiorczym⁸¹ wykazano 100 przepracowanych godzin, wypłacono wynagrodzenie w wysokości 10 000 zł (stawka 100 zł za godzinę). Zgodnie z listami obecności, w lipcu 2022 r., zajęcia przeprowadzono w ciągu 92 i pół godziny (9250 zł).
- e) Zajęcia gimnastyczno-rozciągające – w opisie merytorycznym do rachunku z dnia 9 sierpnia 2022 r. oraz protokole zdawczo-odbiorczym⁸² wykazano 24 godziny, wypłacono wynagrodzenie 3600 zł. Zgodnie z przedstawionymi do kontroli listami obecności, w lipcu 2022 r., zajęcia przeprowadzono w ciągu 21 godzin (3150 zł).
- f) Zajęcia gimnastyczno-rozciągające – w opisie merytorycznym do rachunku z 10 października 2022 r. oraz w protokole zdawczo-odbiorczym⁸³ wykazano 32 przepracowane godziny, wypłacono 4800 zł (stawka 150 zł za godzinę). Zgodnie z przedstawionymi do kontroli listami obecności, we wrześniu 2022 r., zajęcia przeprowadzono w ciągu 30 godzin – wynagrodzenie powinno wynieść 4500 zł.

Prezes Fundacji zeznał, że nie pamięta i nie wie, dlaczego zatwierdzono te dowody księgowo do zapłaty. Zakładał, że były zgodne ze stanem faktycznym.

(akta kontroli t. 2, str. 164-256, 304-313; t. 3, 251-395; t. 4, str. 219-221, 261-263, 267-269, 439-441, 491-493, 500-502)

- W jednym przypadku stwierdzono, że kwota zawarta w rachunku do umowy zlecenia będącym podstawą wypłaty wynagrodzenia instruktora za wykonaną pracę oraz wykazane liczby przepracowanych godzin w opisie merytorycznym tego dowodu księgowego nie odpowiadały liczbie godzin wykazanych w protokole zdawczo-odbiorczym i listach obecności uczestników tych zajęć. Ponadto nie odpowiadały wysokościami stawek określonych w umowach zlecenia zawartych z instruktorem. Dotyczy to rachunku z 8 listopada 2022 r. na podstawie, którego wypłacono prowadzącemu zajęcia wynagrodzenie w wysokości 3600 zł. W opisie do rachunku wskazano, że wynagrodzenie za październik 2022 r. dotyczyło 24 godzin przepracowanych w ramach zajęć „Nordic Walking” oraz 16 godzin zajęć „treningu wzmacniającego z elementami Chanbary”. Wedle powyższego opisu merytorycznego rachunku, przyjmując

⁷⁸ Z dnia 30 lipca 2021 r.

⁷⁹ We wniosku 3005 zaplanowano łącznie 50 godzin ww. wykładów – koszt 10 000 zł.

⁸⁰ Z dnia 30 września 2021 r.

⁸¹ Z dnia 30 lipca 2021 r.

⁸² Z dnia 29 lipca 2021 r.

⁸³ Z dnia 30 września 2022 r.

stawki określone w ofercie (Edycja 2022) oraz w umowach zawartych z instruktorem⁸⁴, wynagrodzenie powinno łącznie wynieść 5200 zł, w tym za przepracowane: 24 godziny zajęć „Nordic Walking” wynagrodzenie powinno wynieść 3600 zł (stawka 150 zł za godzinę) oraz 16 godzin zajęć „trening wzmacniający z elementami Chanbary” – 1600 zł (stawka 100 zł za godzinę). Do kontroli nie przedstawiono protokołów odbioru zajęć „trening wzmacniający z elementami Chanbary”, natomiast zgodnie z protokołem odbioru z dnia 31 października 2022 r. prac związanych z przeprowadzeniem zajęć „Nordic Walking”, w październiku 2022 r., przeprowadzono w ciągu 8 godzin – wynagrodzenie powinno wynieść 1200 zł. Natomiast zgodnie z przedstawionymi do kontroli listami obecności uczestników, wynagrodzenie instruktora powinno wynieść łącznie 2800 zł, tj. w październiku 2022 r. zajęcia „Nordic Walking” przeprowadzono w ciągu 8 godzin – wynagrodzenie powinno wynieść 1200 zł oraz zajęcia „trening wzmacniający z elementami Chanbary” przeprowadzono w ciągu 16 godzin – wynagrodzenie powinno wynieść 1600 zł.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że nie wie, dlaczego zatwierdził ten dowód księgowy do wypłaty i nie wie, dlaczego nie dokonano korekty tego rachunku.

(akta kontroli t. 2, str. 160-256, 304-313; t. 3, str. 133-140, 251-295; t. 4, str. 424-428)

9. W trzech przypadkach stwierdzono, że w harmonogramach wynajęcia lokalu/sali będących podstawą do wystawienia faktury przez właściciela nieruchomości, w wystawionych fakturach i opisach merytorycznych tych faktur wskazano zajęcia/wykłady oraz liczby godzin ich trwania, które nie odpowiadały dokumentacji będącej potwierdzeniem przeprowadzenia tych zajęć/wykładów, tj. nie odpowiadały danym zawartym w rachunkach/fakturach instruktorów/wykładowców realizujących na tej sali zadania w ramach programu „Aktywni+” oraz danym zawartym w listach obecności uczestników tych zajęć:

a) W fakturze FV/9/21 z dnia 31 sierpnia 2021 r. na kwotę 15 500 zł oraz w jej opisie merytorycznym wskazano, że wynajem sali dotyczył m.in. zajęć gimnastyczno-wzmacniających, które oszacowano na kwotę 10 000 zł. W opisie tej faktury wskazano przeliczenie kwoty za wynajem w ramach przeprowadzenia tych zajęć wg następującego rachunku, cyt. *sierpień 50 godz. * 100 zł = 10 000 zł*⁸⁵. zgodnie z opisem do rachunku do umowy zlecenia instruktora z dnia 7 września 2021 r. zajęcia te, w sierpniu 2021 r., zostały przeprowadzone w ciągu 50 godzin, o czym świadczą również listy obecności uczestników. Natomiast zgodnie z umową wynajmu z 5 maja 2021 r. stawka za godzinę wynajmu sali wynosiła 100 zł. W wyniku powyższego Wynajmującemu salę przekazano należność zawyżoną o 5000 zł. Prezes Fundacji zeznał, że nie zauważył tego błędu.

(akta kontroli t. 2, str. 160-256, 304-313; t.3 str. 7, 10-11; 251-395; t.4, str. 244-246, 257-259)

b) W fakturze nr FV/14/21 z dnia 31 października 2021 r. na kwotę 27 000 zł dotyczącej wynajęcia lokalu przy ul. Leśnej 1 w Piszcu za wrzesień/październik 2021 r., zawarto rozbieżne dane (co do rodzaju zajęć przeprowadzonych w tym okresie i liczby godzin) wykazanych w jej opisie merytorycznym oraz harmonogramie wynajęcia lokalu za wrzesień/październik 2021 r. Dane te nie odpowiadały również informacjom zawartym w rachunkach/fakturach osób prowadzących, w tym okresie zajęcia/wykłady oraz w listach obecności uczestników. Ponadto, liczby godzin wykazane w rachunkach/fakturach instruktorów/wykładowców i ich opisach merytorycznych nie były zbieżne z godzinami wykazanymi w listach obecności, tj.:

⁸⁴ Umowa zawarta w dniu 20 maja 2022 r. na realizację zajęć „Nordic Walking” - za zrealizowanie 30 godzin zajęć przyjęto wynagrodzenie 4500 zł; umowa zawarta w dniu 20 maja 2022 na realizację zajęć „Trening wzmacniający z elementami Chanbary” - za zrealizowanie 50 godzin zajęć przyjęto wynagrodzenie 5000 zł.

⁸⁵ Ponadto taką informację zawarto również w harmonogramie wynajęcia lokalu/sali za sierpień 2021 r.

- W ww. fakturze nr FV/14/21 na kwotę 27 000 zł wykazano:
 - wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch – 50 godzin (5000 zł),
 - zajęcia gimnastyczno-wzmacniające – 90 godzin (9000 zł),
 - zajęcia z samoobrony z elementami oddechowymi – 110 godzin (11 000 zł),
 - biuro projektu (2000 zł).
- W załączniku do faktury nr FV/14/21 stanowiący jej opis oraz w harmonogramie wynajęcia lokalu za wrzesień/październik 2021 r. wskazano, że wydatek dotyczył wynajmu sali w ramach przeprowadzenia:
 - zajęć gimnastyczno-wzmacniających – 53 godzin,
 - zajęć z samoobrony z elementami oddechowymi – 140 godzin,
 - wykładów w zdrowym ciele zdrowy duch – 55 godzin,
 - wykłady psychologiczne – 2 godziny,
 - biuro projektu (wrzesień/październik).

We wskazanym opisie merytorycznym oraz harmonogramie wynajęcia lokalu uwzględniono 2 godziny zajęć z psychologii, które zostały przeprowadzone dwa miesiące po okresie, którego dotyczyła ww. faktura, tj. zostały przeprowadzone w grudniu 2021 r.

- Według faktur i rachunków⁸⁶ (oraz ich opisów merytorycznych) wystawionych przez instruktorów/wykładowców prowadzących zajęcia/wykłady w sali przy ul. Leśnej 1 w Piszcu w okresie wrzesień/październik 2021 r. na ten cel wynajęto salę w ramach zrealizowania:
 - wykładów w zdrowym ciele zdrowy duch – 50 godzin,
 - zajęć gimnastyczno-wzmacniających – 90 godzin,
 - zajęć z samoobrony z elementami oddechowymi – 120 godzin.
- Według listy obecności uczestników zajęcia przeprowadzono w następującej liczbie godzin:
 - wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch – 50,5 godziny,
 - zajęcia gimnastyczno-wzmacniające – 89 godzin,
 - zajęcia z samoobrony z elementami oddechowymi – 60 godzin (do kontroli nie przedstawiono list obecności uczestników zajęć zrealizowanych we wrześniu 2021 r.).

Prezes Fundacji zeznał, że nie wie, dlaczego nie sprawdzono informacji zawartych ww. dokumentach i dlaczego nie dokonano korekty. Ponadto dodał, że dokonał zatwierdzenia dowodu księgowego do zapłaty, ponieważ zakładał, że informacje są zgodne ze stanem faktycznym. Dodał, że *nie wie, dlaczego* w rozliczeniach wynajmu sali za wrzesień/październik 2021 r. uwzględniono również dwie godziny zajęć z psychologii, które odbyły się dopiero w grudniu 2021 r.

(akta kontroli t. 2, str. 164-256, 304-313; t. 3, str. 8,10-11, 27-68, 251-395; t. 4, str.173-233)

c) Na podstawie faktury nr FV/16/21 z 30 listopada 2021 r. dokonano łącznej zapłaty za wynajem sali przy ul. Leśnej 1 w Piszcu w wysokości 4200 zł (bez wskazania szczegółów za jakie zajęcia/wykłady). W opisie tego dowodu księgowego oraz harmonogramie wynajęcia ww. lokalu za listopad/grudzień 2021 r. wykazano, że kwota wynajmu dotyczyła przeprowadzonych w sali wykładów zdalny senior – 1200 zł, wykładów psychologicznych – 1000 zł oraz wynajmu biura projektu za 2 miesiące – 2000 zł. Zgodnie z przedstawionymi do kontroli listami obecności oraz protokołami

⁸⁶ Zajęcia gimnastyczno-wzmacniające – rachunek za umowę zlecenia z dnia 8 listopada 2021 r. (brak w opisie merytorycznym dowodu księgowego liczby godzin realizacji zajęć) oraz rachunek z 5 października 2021 r.; wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch – faktura nr 2.09.2021 z 30 września 2021 r.; zajęcia z samoobrony z elementami oddechowymi – faktura nr 1/10/2021 z 31 października 2021 r. oraz – Faktura nr 1/09/2021 z 30 września 2021 r.

zdawczo-odbiorczymi instruktorów/wykładowców i umów z nimi zawartymi, w listopadzie i grudniu 2021 roku w ww. sali zostały przeprowadzone: wykłady zdalny senior 12 godzin, zajęcia z samoobrony z elementami oddechowymi 20 godzin, wykłady psychologiczne 12 godzin oraz wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch 5 godzin. W związku z powyższym koszt wynajmu sali wyniósłby 5900 zł za listopad/grudzień 2021 r.

Prezes Fundacji zeznał, że nie wie, dlaczego harmonogram za wynajem sali został sporządzony niezgodnie ze stanem faktycznym wynikającym z ww. dokumentacji oraz dlaczego przyjęto i zapłacono tę fakturę. Dodał, że zatwierdził ten dokument do wypłaty, ponieważ zakładał, że jest zgodny ze stanem faktycznym.

W powyższych przypadkach stwierdzono również, że harmonogramy wynajęcia lokalu/sali będące podstawą do wystawienia przez właściciela nieruchomości faktury za wynajem nieruchomości, zgodnie z umową najmu lokalu użytkowego z dnia 5 maja 2021 r., nie zawierały potwierdzenia ich odbioru. Prezes Fundacji zeznał, że nie wie, dlaczego harmonogramy nie zawierają podpisu Wynajmującego. Natomiast właściciel nieruchomości, zeznał, że w tych przypadkach nie otrzymał harmonogramów, a faktury wystawiał na podstawie informacji uzyskanej ustnie od Koordynatora projektu lub Prezesa Fundacji. Dodał, że w przypadku faktury nr FV/14/21 nie był świadomy, że zawiera ona błędy. Stwierdził, że Fundacja otrzymując fakturę powinna ją skorygować z stanem rzeczywistym i przekazać mu do korekty.

(akta kontroli t. 2, 164-256; t. 3, str. 9-11, 27-68, 160-256; t. 4, str. 110-172)

10. W rozliczeniach poniesionych kosztów realizacji zadania konkursowego oraz wydatków ujętych w sprawozdaniu (Edycja 2021) stwierdzono dokonywanie wydatków niekwalifikowalnych w ramach realizacji zadania publicznego pt. „Śpisz Pisz. Obudź się” na łączną kwotę 21 500 zł. Natomiast wydatki niekwalifikowalne w 2022 r. stanowiły koszty poniesione na łączną kwotę 5893 zł. Ww. koszty były naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp oraz Części A, Rozdział VII, pkt 4 regulaminu konkursu z 2021 r. i z 2022 r.

a) W ofercie (Edycja 2021) Fundacja wskazała, że na początku realizacji zadania zakup i niezbędny sprzęt do realizacji zadań. W ramach realizacji projektu (Edycja 2021) zakupiono: trzy laptopy⁸⁷, dwa sanitatory i dwa oczyszczacze powietrza⁸⁸, 38 krzesel⁸⁹ oraz monitor interaktywny⁹⁰. Fundacja ww. zakupów dokonała dopiero pod koniec realizacji projektu, co było niezgodnie z założeniami ww. oferty.

Prezes Fundacji wyjaśnił, że do dnia zakupu krzesel Fundacja używała sprawnych krzesełek, które posiadała, jak również użyczała nieodpłatnie (tymczasowo) krzesła od współpracującej firmy. Wymagały one jednak wymiany, ponieważ był to niezbędny zakup, który miał zastosowanie nie tylko w realizacji oferty (Edycja 2021), ale również oferty z konkursu „Aktywni+” za 2022 r. Prezes Fundacji odmówił wskazania od jakiej firmy były pożyczane krzesła twierdząc, że według regulaminu konkursu, wkład rzeczowy nie kwalifikował się do wkładu własnego. Nieodpłatne użyczenie krzesel, nie podlegało rozliczeniu dotacji. Zdaniem NIK wskazane koszty nie były racjonalne i efektywne. Stanowią koszty niekwalifikowalne.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558; t. 2, str. 378- 391, 417-242; t. 4 str. 166-172, 195-197, 201-203)

W ofercie (Edycja 2021) Fundacja wskazała, że planowany zakup dodatkowego sprzętu multimedialnego umożliwi przeprowadzenie działań edukacyjnych, co będzie miało wpływ na wysoki poziom realizacji projektu. Zgodnie z ofertą (Edycja 2021)

⁸⁷ Zakupione 18 października 2021 r., faktura VAT nr F/051/10/21 z 18 października 2021 r., wartość 6000 zł.

⁸⁸ Zakupione 29 października 2021 r., faktura VAT nr FV/30/2021/10/0218 z 29 października 2021 r., wartość 3000 zł.

⁸⁹ Zakupione 5 listopada 2021 r., faktura VAT nr FV/G/000026/11/2021/HPL z 5 listopada 2021 r., wartość 3000 zł.

⁹⁰ Zakupiony 5 listopada 2021 r., faktura VAT nr F/013/11/21 z dnia 5 listopada 2021 r., wartość 7999,99 zł.

koszt ten został zaplanowany w zakresie zadania nr I.A.11 *klub seniora: spotkania integracyjne*. Od dnia zakupu wskazanego monitora oraz laptopów w ramach realizacji ww. zadania zostało do przeprowadzenia tylko 29 godzin zajęć⁹¹. Natomiast przed zakupem monitora interaktywnego przeprowadzono 245 godzin wykładów w zakresie realizacji ww. zadania⁹². Zakup monitora interaktywnego i laptopów Fundacja dokonała w końcowym okresie realizacji zadania, tj. po zrealizowaniu 89,1% ww. zadania. Do kontroli nie przekazano żadnych materiałów edukacyjnych pozwalających na wykorzystanie przedmiotowego sprzętu na wykładach (konspektów, filmów edukacyjnych, prezentacji, slajdów itp.). Zakupiony monitor nie został wykorzystany w ramach realizacji wykładów w zdrowym ciele zdrowy duch prowadzonych przez dietetyka (pięć godzin) w grudniu 2021 r. (o czym świadczą zdjęcia zamieszczone z tych wykładów na Facebooku – profil pt. „Spisz Pisz? Obudź się” (post z dnia 14 grudnia 2021 r.). Prezes Fundacji wyjaśnił, że zakup sprzętu multimedialnego posłużył do realizacji zajęć Klubu Seniora na przełomie listopada-grudnia 2021 r. Dodał, że w ofercie nie wskazano konkretnych zadań, do których sprzęt zostanie wykorzystany oraz termin zakupu sprzętu. Regulamin nie wskazuje podania w ofercie tej informacji. Laptopy i monitor zostały wykorzystany m.in. do zajęć Zdalny Senior. Przez niedopatrzenie zdjęcia nie zostały zrobione na tych warsztatach. Prezes Fundacji nie odniósł się w wyjaśnieniu w jaki sposób ww. monitor i laptopy zostały wykorzystane podczas pozostałych 29 godzin zajęć (w zakresie zadania nr I.A.11 *klub seniora: spotkania integracyjne*). Prezes Fundacji ponadto wyjaśnił, że w wyniku długiego czasu, nie jest w stanie stwierdzić, dlaczego nie użyto sprzętu w trakcie zajęć. Zdaniem NIK wskazane koszty nie były racjonalne i efektywne. Stanowią koszty niekwalifikowalne.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392; t. 2, str. 330-340, 350-365; t. 3, str. 423 t. 4; str.166-172, 195-197, 201-203)

Dopiero 29 października 2021 r. Fundacja zakupiła dwa sanitatory i dwa oczyszczacze powietrza przez co Fundacja nie zapewniała bezpieczeństwa (w zakresie zakażenia COVID-19) uczestnikom na wykładach i zajęciach realizowanych (do dnia zakupu) w zamkniętych pomieszczeniach w budynku przy ul. Leśnej 1 w Pisz (dotyczy realizacji programu „Aktywni+” Edycja 2021). Prezes Fundacji wyjaśnił, że okresie letnim i wczesno-jesiennym sale były wietrzone, właśnie w takim celu, aby zapobiec używaniu klimatyzacji, sprzyjającej roznoszeniu wirusów. Cały czas realizacji projektu sale były dezynfekowane odpowiednimi płynami. Zdaniem NIK wskazane koszty nie były racjonalne i efektywne. Stanowią koszty niekwalifikowalne.

(akta kontroli t. 2, str. 378-391; t. 4, str. 195-197)

W sprawozdaniu końcowym wskazano, koszt wynajmu sali w ramach realizacji zajęć gimnastyczno-wzmacniające w wysokości 15 300 zł, który nie odpowiadał faktycznej realizacji tego działania. Zajęcia te, zgodnie z ofertą (Edycja 2021) przeprowadzono łącznie w ciągu 140 godzin, co wykazano również w sprawozdaniu. Koszt związany z wynajmem sali, zgodnie ze stawką określoną w umowie najmu z dnia 5 maja 2021 r. (stawka 100 zł za godzinę wynajmu sali), powinien wynieść 14 000 zł. Prezes Fundacji wyjaśnił, że faktycznie poniesiony koszt to 15 300 zł dotyczył kosztu zadania wykazanego w ofercie 14 000 zł oraz 1300 zł wyasygnowanego zgodnie z możliwością przeniesienia do 10%, które przewiduje regulamin konkursu z 2021 r. Kwota 1300 zł pokryła koszty sali niezbędne do realizacji zajęć uzupełniających o tematyce gimnastyczno-wzmacniającej. Koszty instruktora w zadaniu (28 000 zł) nie zmieniły się, ponieważ instruktor zgodził się na przeprowadzenie zajęć

⁹¹ tj. zajęcia zdalny senior (12 godzin) wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch (5 godzin), wykłady z psychologii (12 godzin).

⁹² tj. wykłady uwagi i koncentracji (50 godzin), wykłady w zdrowym ciele zdrowy duch (195 godzin).

uzupełniających w ramach wynagrodzenia otrzymanego z budżetu projektu. Zajęcia uzupełniające nie były obowiązkowe dla wszystkich uczestników projektu, ale dla osób chętnych. Dlatego zajęcia uzupełniające nie były objęte listą obecności. Zdaniem NIK kwota 1300 zł była kosztem niekwalifikowalnym, ponieważ oferta (Edycja 2021) nie przewidywała realizacji żadnych uzupełniających zajęć gimnastyczno-wzmacniających i związanych z nimi kosztów, w tym również kosztów dotyczących wynajmu sali. Ponadto Fundacja nie przedstawiła żadnej dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie dodatkowych zajęć gimnastyczno-wzmacniających, tj. list obecności, protokołów odbioru pracy instruktora. Natomiast w harmonogramach dotyczących wynajęcia sali w ramach realizacji zajęć gimnastyczno-wzmacniających w 2021 r. Fundacja wykazała łącznie przeprowadzenie 103 godzin ww. zajęć (mniej o 50 godzin niż wykazano w sprawozdaniu).

(akta kontroli t. 1, str. 204-298, 312-392, 406-412; t. 2, str. 160-256, 330-349; t. 3, str. 10-11, 251-335)

b) W ofercie (Edycja 2022) Fundacja wskazała, że na początku realizacji zadania zakup i niezbędny sprzęt do realizacji zadań. W ramach realizacji projektu (Edycja 2021) zakupiono: manekina treningowego⁹³, 30 mat typu „puzzle”⁹⁴, oraz 10 mieczy piankowych⁹⁵. Fundacja ww. zakupów dokonała dopiero pod koniec realizacji projektu, co było niezgodnie z założeniami ww. oferty.

Do dnia zakupu ww. sprzętu, tj. 10 listopada 2022 r. (w ramach działania I.A.5 zajęcia ruchowe) Fundacja zrealizowała wszystkie zajęcia gimnastyczno-rozciągające (130 godzin), „Bezpieczna Piszanka” – zajęcia z samoobrony (100 godzin), zajęcia dotyczące treningu wzmacniającego Chanbara (34 godziny – pozostało 16 godzin). Fundacja dopiero po zrealizowaniu 264 godzin ww. zajęć gimnastyczno-rozciągających, zajęć z samoobrony „Bezpieczna Piszanka” oraz treningu wzmacniającego Chanbary, zakupiła wskazany sprzęt sportowy (maty, manekin, miecze), który mógł zostać wykorzystany tylko do realizacji jedynie 16 godzin treningu wzmacniającego Chanbary (tj. 5,7% wszystkich zajęć ruchowych).

Prezes Fundacji wyjaśnił: w ramach realizacji programu „Aktywni+” (Edycja 2022) przewidziano m.in. mat i sprzęt do uzupełnienia wyposażenia Sali sportowej. Sprzęt (miecze i manekin) został zakupiony w momencie jego największego zapotrzebowania, takimi były/są treningi wzmacniające z elementami Chanbary, które zostały wprowadzone w listopadzie i w grudniu. Wówczas zrealizowano wszystkie zakupy.

(akta kontroli t. str. t. 1, str. 530-558; t. 2, str. 88-154; 160-256, 350-365; t. 3, str. 336-395; t. 4, str. 364-368, 372-376, 396-399)

W ofercie (Edycja 2021) w części dotyczącej zasobów rzeczowych i finansowych Fundacja wskazała, że posiada 60 sztuk indywidualnych mat. Przy czym w ofercie (Edycja 2022) Fundacja zadeklarowała zakup 60 szt. mat na zajęcia sportowe (3000 zł). Maty zakupiono dopiero 10 listopada 2022 r. Zdjęcia zamieszczone w mediach społecznościowych (Facebook) świadczą o tym, że uczestnicy projektu pt. „Spisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2022) korzystali z mat, które Fundacja już posiadała, a jeszcze nie zakupiła (zdjęcia zamieszczone w dniach 29 lipca 2022 r. – Facebook). Ponadto Fundacja zadeklarowała potrzebę zakupu, aż 60 mat, natomiast wszystkie zajęcia sportowe w ramach realizacji projektu pt. „Spisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2022) zgodnie z przedstawionymi do kontroli listami obecności odbywały się w grupach maksymalnie 11 osobowych. Prezes Fundacji wyjaśnił: że potwierdza posiadanie 60 indywidualnych mat. Wskazał, że planowano zakup dodatkowych 60 mat „puzzle” (komplet) aby powstała 4 cm warstwa amortyzująca, argumentując to zaleceniami trenera prowadzącego zajęcia, które odbyły się w miesiącach

⁹³ Zakupione 10 listopada 2022 r., faktura VAT nr 2539/11/2022 z dnia 10.11.2022 r., wartość 2313 zł.

⁹⁴ Zakupione 10 listopada 2022 r., faktura VAT nr NET19/11/2022 z dnia 10.11.2022 r., wartość 3000 zł.

⁹⁵ Zakupione 10 listopada 2022 r., faktura VAT nr 777/11/2022 z dnia 10.11.2022 r., wartość 580 zł.

listopad/grudzień. Dodał, że zakupiono tylko 30 sztuk mat, które nie były indywidualnymi matami.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558; t. 3, str. 412-428; t. 4, str. 364-368)

Zdaniem NIK powyższe zakupy były działaniami niegospodarnymi i stanowiły koszty niekwalifikowalne. Ponadto wydatki te zostały poniesione z naruszeniem art. 44 ust. 3 pkt 1 ufp, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny. Naruszały również postanowienia regulaminu konkursu 2021 w Części A, Rozdział III, pkt 6, tj. koszty poniesione podczas realizacji zadania są kwalifikowalne, jeśli są niezbędne do realizacji zadania, racjonalne i efektywne. Brak sporządzanej przez Fundację dokumentacji w zakresie analizy cenowej i sposobu wyboru najkorzystniejszej oferty, wymaganej w regulaminach konkursu (Edycja 2021) i (Edycja 2022), uniemożliwiał dokonywanie celowych, racjonalnych i efektywnych wyborów.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Fundacji dotyczące realizacji zadania publicznego określonego w umowie za rok 2021 oraz 2022 r.

Wpływ na negatywną ocenę tego obszaru miały stwierdzone liczne nieprawidłowości dotyczące m.in.: niezapewnienia wkładu własnego osobowego w wysokości co najmniej 10% wartości dotacji otrzymanej na realizację projektów „Śpisz Pisz? Obudź się” w 2021 i 2022 r.; sfinansowania z dotacji kosztów niekwalifikowalnych na łączną kwotę 21 500 zł w 2021 r. i 5893 zł w 2022 r. dotyczących zakupu sprzętu do realizacji zadań pod koniec realizacji obu projektów; wypłacenie prowadzącemu zajęcia z samoobrony z elementami oddechowymi w projekcie za rok 2021 wynagrodzenia o 8000 zł większego niż określonego w umowie; przekazanie specjalistce ds. promocji i administracji projektu pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) zapłaty w kwocie 3600 zł, pomimo braku protokołów odbioru zatwierdzonych przez Koordynatora projektu będących podstawą wypłaty ww. wynagrodzenia.

Ponadto Fundacja niezgodnie ze stanem faktycznym w sprawozdaniu końcowym wskazała, że dla uczestników projektu w Edycji 2021 konkursu został zorganizowany wyjazd do Warszawy oraz nie dokonała opisu merytorycznego w sposób trwały na odwrotach wszystkich dowodów księgowych za rok 2021 i 2022.

OBSZAR

2. Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru

Opis stanu faktycznego

2.1. Zgodnie ze złożonymi ofertami na realizację projektów za rok 2021 i 2022 były one adresowane do grupy seniorów, którzy ukończyli 60. rok życia, z miasta Pisz i okolic. Fundacja dokonała rozpoznania potrzeb m.in. w oparciu o kilkuletnie doświadczenie pracy z seniorami w regionie warmińsko-mazurskim w ramach realizacji projektów społecznych w latach 2016-2019, badań magisterskich przeprowadzonych w 2019 r.⁹⁶ oraz ogólnych danych statystycznych i wywiadów z grupą docelową.

(akta kontroli t. 1 str. 321-392, 530-558; t. 2, str. 76-86)

W ofertach (Edycja 2021) i (Edycja 2022) oraz sprawozdaniu z realizacji projektu (Edycja 2021), Fundacja wskazała, że współpracowała podczas przygotowania ww. ofert oraz w trakcie realizacji projektów z następującymi instytucjami: Urzędem Miasta Pisz, Starostwem Powiatowym w Pieszku, Piskim Domem Kultury, Muzeum Ziemi Piskiej oraz Zespołem Szkół Katolickich w Pieszku, co było niezgodne ze stanem faktycznym. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 155-163, 312-392, 406-412, 350-558; t. 2, str. 78-89, 263-267, 278-286, 350-365, 392-424)

⁹⁶ Olsztyńskiej Szkoły Głównej, Wydział Nauk o Zdrowiu.

2.2. Fundacja realizowała projekty w ramach priorytetu P4. Przygotowanie do starości polegające na wzmacnianiu trwałych relacji międzypokoleniowych, kształtowanie empatycznych postaw wobec osób starszych oraz upowszechnienie pozytywnego wizerunku osób starszych, a także bezpieczeństwa seniorów. Zasięg terytorialny projektu „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021 i (Edycja 2022) obejmował powiat piski.

(akta kontroli t. 1, str. 12, 68)

Działania promocyjne realizowane przez Fundację w 2021 i w 2022 r. polegały na: wydaniu i kolportażu plakatów oraz ulotek, publikowaniu informacji w mediach społecznościowych (Facebook). Zgodnie ze złożoną ofertą działania promocyjne miały być prowadzone również na stronie internetowej Fundacji, jednak nie zostały one w pełni zrealizowane. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558, 406-412; t. 2, str. 68-75, 115-129, 263-267, 278-286, 319, 341-349, 366-377, 425-432; t. 3, 396-658)

Rekrutacja została przeprowadzona w biurze projektu przy ul. Leśnej 1 w Pisz. Prezes Fundacji wyjaśnił, że seniorzy kontaktowali się w sprawie uczestnictwa z Fundacją telefonicznie oraz bezpośrednio w biurze projektu. W ramach przeprowadzonych czynności rekrutacyjnych, zgodnie z założeniami ofert, wyłoniono po 60 uczestników do realizacji projektu (Edycja 2021) oraz projektu (Edycja 2022). Każdy uczestnik podpisał deklarację uczestnictwa w projekcie oraz klauzulę informacyjną RODO. Organizator projektu sporządził 120 decyzji o spełnieniu przez kandydata kryteriów, zakwalifikowania do udziału w projekcie oraz zamieszczenia na liście rankingowej. W każdej z wystawionych decyzji nie wskazano imienia i nazwiska uczestnika oraz żadnych innych informacji/danych, umożliwiających identyfikację osoby, której dotyczyła dana decyzja. Prezes Fundacji wyjaśnił, że w decyzjach nie ma imienia i nazwiska, ponieważ dokumenty każdego uczestnika przechowywane były w oddzielnych koszulkach. Dodał, że procedura naprawcza zostanie wdrożona.

(akta kontroli t. 2, str. 68-75; t. 7, str. 1-604)

Oferent w ramach działań merytorycznych za rok 2021 (wyszczególnionych w Obszarze 1. pkt 1.1.) założył osiągnięcie następujących rezultatów:

1. zwiększenie działań edukacyjnych w środowisku osób starszych (cel został osiągnięty poprzez realizację spotkań na sali i w terenie);
2. krzewienie aktywności fizycznej i rekreacji wśród osób 60+ (cel został osiągnięty poprzez zrealizowanie zaplanowanych zajęć gimnastyczno-wzmacniających oraz samoobrony z elementami oddechowymi);
3. wzrost integracji międzypokoleniowej osób niepełnosprawnych poprzez wspólny udział w warsztatach i spotkaniach integracyjnych 60 beneficjentów programu (cel został osiągnięty poprzez wspólny udział z młodymi wolontariuszami w zajęciach teoretyczno-praktycznych, sportowo usprawniających);
4. stworzenie oferty dydaktycznej oraz nowych form inicjatyw edukacyjnych, odpowiadających na potrzeby osób starszych, tym w szczególności w procesie wykluczenia społecznego (cel został osiągnięty poprzez realizację różnorodnych spotkań ze specjalistami).

W sprawozdaniu z realizacji projektu (Edycja 2021) Fundacja nie wskazała i nie przedstawiła stopnia realizacji rezultatu określonego w ofercie (Edycja 2021), tj. rezultatu nr 5 zainteresowanie jak największej grupy osób starszych w wieku powyżej 60 lat działaniami prozdrowotnymi. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 406-412)

2.3. Fundacja nie stwierdzała trudności oraz nie zgłaszała ograniczeń wynikających ze sposobu realizacji konkursu w ramach Edycji 2021 i Edycji 2022, które mogły mieć

negatywny wpływ na jakość realizacji dotowanego projektu. Nie zgłaszano do Ministerstwa ewentualnych trudności w zakresie realizacji zadań. Beneficjenci nie zgłaszali do Fundacji uwag o trudnościach lub ograniczeniach w czasie realizacji zadania publicznego.

(akta kontroli t. 2, str.76-89)

2.4. Fundacja realizowała działania na rzecz osób starszych w latach 2016-2019 w Piszku w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS). Prezes Fundacji wyjaśnił Fundacja miała duże trudności z zapewnieniem rozwoju społecznego wśród starzejącego się społeczeństwa bez wsparcia i dofinansowania w ramach programu „Aktywni+ na lata 2021-2025”. Bezpłatne zajęcia z urozmaiconym programem były bardzo doceniane przez uczestników projektu.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 530-558; t. 2, str.76-89)

W toku kontroli przeprowadzono badanie ankietowe, w ramach którego wysłano w sumie do 50 wybranych losowo osób, które uczestniczyły w realizowanym przez Fundację projekcie do wypełnienia ankiety, po 25 uczestników w każdej edycji 2021 i 2022. Badanie ankietowe, zostało potwierdzone ankietą telefoniczną przeprowadzoną wśród 10 losowo wybranych uczestników. Przeprowadzone badanie ankietowe wykazało m.in.: wszystkie (100%) osoby ankietowane słyszały i brały udział w Programie „Aktywni+”. 76% uczestników dowiedziało się o projekcie od znajomych, a 34% dowiedziało się z ulotek i plakatów. 96% uczestników stwierdziło, że informacja o wydarzeniu i możliwości wzięcia w nim udziału była wystarczająca i odpowiednio dostępna. Oczekiwany przez uczestników korzyściami z uczestnictwa w projekcie były: aktywność fizyczna 96%, miłe spędzenie czasu wolnego 78% i przebywanie wśród ludzi 72%. Wśród respondentów 82% stanowiły kobiety, osoby z wykształceniem średnim 48%, mieszkańcy miasta do 20 tys. mieszkańców 84%.

(akta kontroli t. 8, str. 1-419)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ofertach (Edycja 2021) i (Edycja 2022) oraz sprawozdaniu z realizacji projektu (Edycja 2021), a także w informacjach udzielonych w trakcie kontroli Fundacja wskazała, że współpracowała podczas przygotowania ww. ofert oraz w trakcie realizacji projektów z następującymi instytucjami: Urzędem Miasta Pisz, Starostwem Powiatowym w Piszku, Piskim Domem Kultury, Muzeum Ziemi Piskiej oraz Zespołem Szkół Katolickich w Piszku, co było niezgodne ze stanem faktycznym. Na podstawie informacji uzyskanych od ww. instytucji ustalono, że Fundacja nie współpracowała z nimi w ramach realizacji projektów pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” (Edycja 2021) i Edycja 2022). Wskazane instytucje stwierdziły, że Fundacja nie informowała ich o realizowaniu ww. projektów, nie występowała o nawiązanie współpracy oraz nie zawierano żadnych umów o współpracę w tym zakresie. Instytucje nie przekazywały żadnych informacji lub materiałów dotyczących sytuacji osób starszych zamieszkałych na terenie miasta i gminy Pisz. Prezes Fundacji wyjaśnił, że Fundacja współpracowała z wymienionymi instytucjami w przeszłości, realizując wspólne wydarzenia. W roku 2021 pozostała w kontakcie „roboczym”. W zamyśle Fundacji było przekazanie informacji w ofercie/sprawozdaniu o utrzymaniu kontaktu, dobrych relacji ze wskazanymi instytucjami. Sytuację tę traktowano jako tzw. nieformalną współpracę.

(akta kontroli t. 1, str. 155-163, 312-392, 406-412, 350-558; t. 2, str. 78-89, 263-267, 350-365, 278-286, 392-424)

2. Oferent, w okresie od 1 maja 2021 r. do 18 sierpnia 2022 r. nie zrealizował promocji projektu na stronie internetowej Fundacji www.fizc.pl, co było niezgodne z § 1 ust. 1

oraz § 15 ust.1 umowy o realizację zadania publicznego, zgodnie z którymi „Zleceniodawca zleca Zleceniobiorcy, realizację zadania publicznego pt. „Śpisz Pisz? Obudź się” określonego szczegółowo w ofercie złożonej przez Zleceniobiorcę (...), z uwzględnieniem aktualizacji opisu poszczególnych działań/ harmonogramu/ kosztorysu, a Zleceniobiorca zobowiązuje się wykonać zadanie publiczne” oraz „wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową wymagają zawarcia aneksu do umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności (...)”.

Ww. działanie narusza także postanowienia wytycznych promocji projektów dofinansowanych w ramach Programu, zgodnie z którymi informacja na stronie internetowej beneficjenta „powinna być zamieszczona w momencie rozpoczęcia projektu. Jeżeli projekt rozpoczął się przed uzyskaniem dofinansowania, informacja powinna zostać zamieszczona bezpośrednio po podpisaniu umowy o dofinansowanie, jednak nie później niż trzy dni robocze od tej daty. Informacja powinna być zamieszczona przez okres minimum pięciu lat od dnia zakończenia projektu”.

Koordinator projektu zeznała, że było to przeoczenie. Dodała, że jesteśmy cały czas w kontakcie z seniorami, zarówno telefonicznie jak i osobiście. Nieustannie musimy przypominać o zajęciach prowadzonych przez Fundację.

(akta kontroli t. 2, str. 278-286; t. 3, str. 410-659)

Fundacja nie zamieściła informacji o projekcie w zakładce/podstronie przeznaczonej specjalnie dla projektów realizowanych ze środków budżetu państwa w ramach realizacji projektu pt. „Śpisz. Pisz? Obudź się” (Edycja 2021), tj.:

- flagi i godła Rzeczypospolitej Polskiej;
- informacji o dofinansowaniu ze środków budżetu państwa;
- wartości dofinansowania, całkowitego kosztu inwestycji i krótkiego opis projektu.

Nie zamieściła również w zakładce/podstronie przeznaczonej specjalnie dla projektów realizowanych ze środków budżetu państwa w ramach realizacji projektu pt. „Śpisz. Pisz? Obudź się” (Edycja 2022), tj.:

- flagi i godła Rzeczypospolitej Polskiej;
- informacji o dofinansowaniu ze środków budżetu państwa, nazwy programu;
- nazwy projektu;
- wartości dofinansowania, całkowitego kosztu inwestycji i krótkiego opisu projektu.

Ww. działania były niezgodne z wytycznymi promocji projektów dofinansowanych w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 MRiPS. Ponadto na ww. stronie internetowej, w części nagłówkowej było zamieszczone logo programu ASOS. Prezes Fundacji wyjaśnił, że Fundacja jest w trakcie przygotowania i priorytetowego wprowadzania działań naprawczych, dotyczących promocji projektu wg wytycznych, w tym zakładki „Aktywni+”.

(akta kontroli t. 2, str. 342-349; t. 3, str. 410-659)

W trakcie kontroli w ramach realizacji projektu (Edycja 2021) wycofano zakładkę „Integracje” znajdującą się na dole drugiej strony internetowej i wprowadzono zakładkę „Seniorzy budzimy się!”, co naruszało wymóg określony w ww. wytycznych promocji projektów, zgodnie z którym informacje na stronie internetowej powinny być zamieszczone przez okres minimum pięciu lat od dnia zakończenia projektu. Prezes Fundacji wyjaśnił, że Fundacja jest w trakcie dostosowania polityki promocji do wytycznych oraz działaniami naprawczymi w związku z przeprowadzonym audytem.

(akta kontroli t. 2, str. 366-377; t. 3, str. 410-659)

3. W sprawozdaniu z realizacji projektu (Edycja 2021) Fundacja nie wskazała i nie przedstawiła stopnia realizacji rezultatu określonego w ofercie (Edycja 2021), tj. rezultatu nr 5 zainteresowanie jak największej grupy osób starszych w wieku powyżej 60 lat działaniami prozdrowotnymi.

W ww. ofercie Fundacja wskazała opis tego rezultatu, który nie zawierał celu jego realizacji, ale przedstawiał następujące działania cyt. *Prowadzone na dużą skalę działania promocyjno-informacyjne. Również relacje z warsztatów wraz ze zdjęciami zostaną zamieszczone na wielu stronach internetowych ponadto artykuły w prasie oraz fotorelacje w mediach społecznościowych. Kontakty z działającymi już Piskim Uniwersytetem III Wieku oraz powiatowym stowarzyszeniem seniorów pomaga w propagowaniu zdrowego stylu życia wśród większej liczby osób.*

W sprawozdaniu Fundacja wskazała dodatkowe informacje dotyczące rezultatów w tym m.in. zwiększenie liczby osób starszych korzystających z oferty aktywnego wypoczynku do końca grudnia 2021 r. (rezultat osiągnięty w 100%), zwiększenie poziomu wiedzy na temat zdrowia osób w wieku 60+ do końca grudnia 2021 r. (brak wskazania stopnia osiągnięcia).

Zdaniem NIK, w sprawozdaniu z realizacji projektu (Edycja 2021), pomimo, że zostały wskazane dodatkowe informacje dotyczące rezultatów, to Fundacja nie wskazała ww. rezultatu zakładanego w ofercie (Edycja 2021) i stopnia jego realizacji, co było niezgodne z wymogiem określonym w regulaminie konkursu z 2021 r.⁹⁷.

(akta kontroli t. 1, str. 312-392, 406-412)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nieosiągnięcie zakładanych efektów oraz sposób ich pomiaru. W ramach prowadzonych działań oferent nie zrealizował promocji projektu na stronie internetowej Fundacji oraz nie przedstawił stopnia realizacji rezultatu, dotyczącego zainteresowania jak największej grupy osób starszych w wieku powyżej 60 lat działaniami prozdrowotnymi, określonego w ofercie na 2021 r. Negatywną ocenę uzasadnia również zadeklarowanie przez Fundację, w ofercie (Edycja 2021) i (Edycja 2022) oraz sprawozdaniu (Edycja 2021), współpracy z Urzędem Miasta Pisz, Starostwem Powiatowym w Piesz, Piskim Domem Kultury, Muzeum Ziemi Piskiej, Zespołem Szkół Katolickich w Piesz, pomimo braku takiej współpracy o czym poinformowały ww. instytucje.

IV. Wnioski

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Dokonanie korekty sprawozdania końcowego (Edycja 2021), w związku ze stwierdzonymi rozbieżnościami w dokumentacji źródłowej, poprzez wykazanie w nim informacji o realizacji projektu (Edycja 2021) odnoszących się tylko do stanu faktycznego.
2. Ponowne rozliczenie dotacji w uzgodnieniu z Ministerstwem w części dotyczącej:
 - niezapewnienia wkładu własnego osobowego w zakresie wolontariatu w wysokości co najmniej 10% wartości dotacji otrzymanej na realizację projektów „Śpisz Pisz? Obudź się” w 2021 r. i 2022 r.;
 - sfinansowania z dotacji kosztów niekwalifikowalnych na łączną kwotę 21 500 zł w 2021 r. i 5893 zł w 2022 r. dotyczących zakupu sprzętu do realizacji zadań pod koniec realizacji obu projektów.
3. Dokonywanie opisów merytorycznych zgodnie z zasadami realizowanego projektu oraz zgodnie ze stanem faktycznym.

⁹⁷ Część B pkt 8.

4. Dokonywanie poprawek i korekt w dowodach księgowych zgodnie z art. 22 ustawy o rachunkowości.
5. Zamieszczanie daty przy podpisie akceptującym dowody księgowe do zapłaty, zatwierdzeniu do zapłaty, stwierdzeniu zgodności merytorycznej oraz stwierdzeniu zgodności pod względem formalno-rachunkowym zgodnie z wymogiem określonym w regulaminie konkursu z 2021 r. i 2022 r.
6. Rozliczanie umów cywilno-prawnych zgodnie z warunkami w nich zawartymi, w tym egzekwowanie protokołów odbioru prac zawierających stan faktyczny.
7. Zrealizowanie promocji projektu (Edycja 2021) i (Edycja 2022) na stronie internetowej Fundacji.
8. Sporządzanie zgodnie ze stanem rzeczywistym i skuteczne przekazywanie Wynajmującemu harmonogramów będących podstawą do rozliczenia najmu lokalu użytkowego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 31 stycznia 2023 r.

Kontrolerzy:

Sonia Kubica
Główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

.....
podpis

Piotr Narel
Starszy inspektor kontroli państwowej

/-/

.....
Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

/-/

.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym dokonał:

Najwyższa Izba Kontroli
Departamentu Pracy, Spraw
Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis

*) Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) Najwyższa Izba Kontroli wyłączyła jawność informacji posiadających wartość gospodarczą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy.